

BIBLIOTEKA

Zakł. Nar. im. Ossolińskich

XVII

2909

91077

PVBLII OVIDII

N A S O N I S

D E P O N T O .

L I B R I V I .

Cum gratia & Priuilegio S. R. M.

C R A C O V I Æ ,

In Officina Christophori Schedelij S. R. M. Typ.

Anno Domini 1639.

11916

XVII-2909-II

VBLII OVIDII NASONIS
DE PONTO LIBER PRIMVS.

ELEGIA I.

Ad Brutum.

NASO Tomitane iam non nouus incola
terra,
Hoc tibi de Getico littore mittit opus:
i vacat, hospitio peregrinos Brute libellos
Excibe, dumq̄, aliquo, quolibet abde loco.
ublica non audent inter monumeta venire,
Ne suus hoc illi clausurit auctor iter.
h quoties dixi, Certè nil turpe docetis;
Ite: pater castis versibus ille locus,
lec tamen accedunt: sed, vt aspici ipse, latère
Sub lare priuato tutius esse putant
ueris, vbi hoc possis nullo componere laeso,
Qua steterant artes, pars va. at illa tibi.
ui veniant, nouitate roges sortasse sub ipsa,
Accipe, quodcunq̄ne est, dummodo non sit amor,
nuenies, quamuis non sit miserabilis index,
Non minus hoc illo triste, quod ante dedi:
Rebus idem, titulo differt: & epistola cui sit
Non occultato nomine missa docet.
Nec vos hoc vultis, sed non prohibere potestis:
Musq̄, ad inuitos officiosa venit.
Quicquid id est, adiunge meū: nil impedit, ortos
Exule, seruat is legibus vrbe frui.
Quod metuas non est: Antoni scripta leguntur,
Doctus & in promptu carmina Brutus habet.
Nec me numinibus furiosus confero tantus;
Sæua Deos contra non tamen arma tuli.

DE P O N T O

Denique Cesareo (quod non desiderat ipse)
 Non caret è nostris ullus honore liber.
 Si dubitas de me, laudes admitte Deorum,
 Et carmen dempto nomine sume meum.
 Adiuuat in libello pacatæ ramus oliuæ,
 Proderit auctorem pacis habere nihil,
 Cum foret Æneæ cernix subiecta parenti,
 Dicitur ipsa viro flamma dedisse viam.
 Fert liber Æneadem; & non iter omne patebit?
 At patriæ pater hic; ipsius ille fuit.
 Ecquis ita audax, vt limine cogat abire,
 Iactantem Pharia tinnula sinistra manu?
 Ante Deum matrem cornu tibicen adunco
 Cum canit, exigua quis stipis æra neget?
 Scimus ab imperio fieri nil tale Dianæ;
 Vnde tamen viuat, vaticinator habet.
 Ipsa mouet animos supernorum numina nostros.
 Turpe nec est tibi credulitate capi,
 En ego pro sistro, Phrygiæq; foramine buxi,
 Gentis luleæ nomina sancta fero.
 Vaticinor, moneoq; locum date sacra ferenti:
 Non mihi, sed magno poscitur ille Deo.
 Nec quia vel merui, vel sensi principis iram,
 A nobis ipsum nolle putate coli.
 Vidi ego linigeræ uumen violasse fatentem
 Isidis, Isiacos ante sedere focos.
 Alter ob huic similem priuatus lumine culpam,
 Clamabat mediâ, se meruisse, viâ.
 Talia caelestes fieri præconia gaudent,
 Vt sua quid valeant numina teste probent:
 Sæpè leuant poenas, ereptamq; lumina reddunt,
 Cum bene peccati poenituisse vident.

LIBER I.

Pœnitet, ô, si quid miserorum creditur vlli;
 Pœnitet, & facto torqueor ipse meo,
 Cùmq; sit exilium, magis est mihi culpa dolori,
 Estq; pati pœnam, quàm meruisse minus.
 Ut mihi dii faueant, quibus manifestior ipse,
 Pœna potest demi, culpa perrennis erit.
 Mors faciet, certè, ne sim, cùm venerit, exul:
 Ne non peccârim, mors quoque non faciet,
 Non igitur mirum est, si mens mea tabida facta,
 De liue manantis more liquefcit aqua.
 Estur vt occultâ vitata teredine nauis,
 Æquoreos scopulos vt cauat vnda salis:
 Reditur vt scabrâ positum rubigine ferrum,
 Conditus vt tineæ carpitur ore liber;
 Sic mea perpetuos curarum pectora morsus,
 Fine quibus nullo conficiantur, habent.
 Nec prius hi mentem stimuli quàm vita relinquent:
 Quiq; dolet, citius quàm dolor ipse, cadet.
 Hoc mihi si superi, quorum sumus omnia, credent,
 Forsitan exiguâ dignus habebor ope,
 Inq; locum Scythico vacuum mutabor ab arcu.
 Plus isto, duri, si precer, oris ero.

ELEGIA II.

Ad Maximum.

Maxime, qui tanti mensuram nominis implet:
 Et geminas animi nobilitate genus:
 Qui nasci vt posses, quamvis cecidere trecenti,
 Non omnes Fabios abstulit auda dies;
 Forsitan hæc à quo mittatur epistola queras,
 Quisq; loquar tecum, certior esse velis.

DE PONTO

Heu mihi, quid faciam? vereor ne nomine lecto,
 Durus, & auersa cetera mente legas.
 Viderit hæc si quis, tibi me scripsisse sateri,
 Audebo, & propriū ingenuisse malū.
 Viderit, audebo tibi me scripsisse sateri,
 Atque modum culpæ notificare mea.
 Qui, cum me dignum pœnâ grauiore fuisse
 Constitutear, possum vix grauior pati.
 Hostibus in mediū, interq̄, pericula versor,
 Tanquam cum patria pax sit adempta mihi.
 Qui mortū sauo geminent vt vulnere causas,
 Omnia vipereo spicula felle linunt.
 Hū eques instructus, perterrita mœnia lustrat,
 More lupi clausas circumeuntis oues.
 At semel intentus neruo leuis arcus equino,
 Vincula semper habens irresoluta manet.
 Tecta rigent fixis veluti vallata sagittis,
 Portaq̄, vix firmâ summonet arma serâ.
 Adde loci faciem, nec fronde, nec arbore tecti,
 Et quod iners hyemi continuatur hyems:
 Hic me pugnantem cum frigore, cumq̄, sagittis,
 Cumq̄, meo sato, quarta satigat hyems:
 Fine carent lachrimæ, nisi cum stupor obstitit illis,
 Et similis morti pectora torpor habet.
 Felicem Nioben, quamuis tot funera vidit,
 Quæ posait sensum, saxea facta malis.
 Vos quæque felices, quarum clamantia fratrem,
 Cortice velauit populus ora nouo.
 Ille ego sum, lignum qui non admit tor in vllam,
 Ille ego sum, frustra qui lapū esse velim.
 Ipsa Medusa oculū veniat licet obuia nostris,
 Amittet vires ipsa Medusa suas.

LIBER I.

Vivimus, ut nunquam sensu careamus amaro,
 Et grauior longa sit mea pœna morâ.
 Sic inconsumptum Tityri semperq; renascens
 Non perit, ut possit saepe perire, iecur.
 At puio, cum requies, medicinaq; publica curæ,
 Somnus adest, solitis nox venit orba malis:
 Somnia me terent veros imitania casus,
 Et vigilant sensus in mea damna mei.
 Aut ego Sarmaticas videor vitare sagittas,
 Aut dare captiuas in vera vincla manus.
 Aut vbi decipior meliori imagini somni,
 Adspicio patria tecta relicta mee.
 Et modo vobiscum, quos sum veneratus, amici,
 Et modò cum chara coniuge multa loquor.
 Sic, vbi percepta est bene cuius & non vera voluptas,
 Peior ab admonitu fit status ille boni.
 Siue dies igitur caput hoc miserabile cernit,
 Siue pruinosa noctu aguntur equi:
 Sic mea perpetuis liquefiunt pectora curis,
 Ignibus admotis ut noua cera liquet.
 Sæpe precor mortem, mortem quoq; deprecor idem,
 Ne mea Sarmaticum contingat ossa solum
 Cum subit, Augusti quæ sit clementia, credo
 Mollia naufragis littora posse dari.
 Cum video quàm sint mea fata tenacia, frangor,
 Spesq; leuis magno victa timore cadit,
 Nec tamen ulterius quicquam sperouè precorue,
 Quam malè mutato posse carere loco.
 Aut hoc, aut nihil est, prome tentare modestè.
 Gratia quod saluo vestra pudore queat.

DE PONTO
ELEGIA III.

Ad Maximum.

SVscipe Romana facundia Maxime lingue,
Difficili caussæ mite patrocinium.
Est mala (confiteor) sed te bona fiet agente,
Lenia pro misera sac modo verba fuga.
Nescit enim Caesar, quamvis Deus omnia norit,
Ultimus hic qua sit conditione locus.
Magna tenent illud numen molimina rerum,
Hec est caelesti pectore cura minor.
Non vacat, in qua sint positi regione domite,
Querere, sin tivo vix loca nota Getæ.
Aut quid Sauromata faciant, quid lazyges arces,
Cultaq; Orestea Taurica terra Deæ.
Quæq; aliæ gentes, vbi frigore consistit Isler,
Dura meant celeri terga per ænis equo.
Maxima pars hominum, nec te pulcherrima curat
Roma nec Ausonii militis arma timer.
Dant illis animos arcus, plenaq; pharetre,
Quamlibet & longis cursibus aptus equus.
Quodq; sitim didicere diu tolerare famemq;
Quodq; sequens nullas hostiū habebit aquas.
Ita vici mitis non me misisset in istam,
Si satū hæc illi nota fuisset humus.
Nec me, nec quemquam Romanum gaudet ab hoste,
Meq; minus, vitam cui dedit ipse, capi.
Noluit ut poterat, minimo me perdere nutu:
Nil opus est vllis in mea fata Getis, (actum;
Sed neque, cur moreer, quidquam mihi comperit
Nec minus infestus, quam fuit esse potest.

Tunc

LIBER I.

Tunc quoque nil fecit, nisi quod facere ipse coëgit,
 Panè etiam merito parcio: ira meo est,
 Dij faciant igitur, quorum iustissimus ipse est,
 Alma nihil maius Casare terra serat.
 Utq; diu sub eo, si q; sit sub Casare terra,
 Perq; manus huius tradita genti e at.
 Ad tu tam placido, quam nos quoque sensimus illum,
 Iudice, pro lacrymâ ora resoluè meû.
 Non petis ut bene sit, sed uti malè tutius utq;
 Exsilium sauo cîstet ab hoste meum:
 Quamq; dedere mihi præsentia numina vitam.
 Non adimat stricte squalidus ense Getes.
 Denique si moriar, subeam pacatius aruum,
 Ossa nec à Scythica nostra premantur humo.
 Nec male compositos, ut scilicet exule dignum est,
 Bistonij cineres vngula pulset equi.
 Et ne, si super est aliquis post funera sensus,
 Terre at ut manes Sarmatiâ vmbra meos.
 Casari hæc animum poterant audita mouere,
 Maxime, monissent si tamen antè tuum.
 Vox precor angustas pro me tua molliat aures,
 Auxilio trepidis, quæ solet esse rei.
 Assuetâq; tibi doctâ dulcedine lingue,
 Æquandi superis pectora flecte viri.
 Non tibi Theromedon, crudusq; rogabitur Atreus,
 Quia suis homines pabula fecit equis.
 Sed piger ad pœnas princeps, ad præmia velox,
 Quiq; dolet, quoties cogitur esse fer ox.
 Qui vincit semper, victu ut parcere possit,
 Clausit & æterna ciuica bella fera.
 Multa metu pœnæ, pœna qui pauca coërcet,
 Et iacit inuictâ fulmina rara manu.

DE PONTO.

Ergo tam placidas orator missus ad aures,
 Ut prior patriæ sit fuga nostra, roga,
 Ille ego sum, qui te colui, quem fasta solebat
 Inter conuiuas mensa videre tuos.
 Ille ego, qui duxi vestros Hymeneon ad ignes,
 Et cecini sausto carmina digna thoro.
 Cuius te solitum memini laudare libellos,
 Exceptis domino qui nocuere suo
 Cui tua nonnunquam mirami scripta legebas,
 ille ego, de vestra cui data nupta domo est.
 Hanc probat & primo delictam semper ab auo
 Est inter comites Martia censa suas.
 Inq; suis habuit matertera Caesaris ante:
 Quarum iudicio si quia probata, proba est.
 Ipsa sua melior fama, laudantibus istis,
 Claudia diuina non egisset ope.
 Nos quoque præteritos sine labe peregimus annos,
 Proxima pars vite transilienda mee est.
 Sed de me ut sileam, coniux mea sarcina vestra est,
 Non potes hanc silua dissimulare fide.
 Confugit hæc ad vos; vestrasq; amplectitur aras.
 (Iure venit cultos ad sibi quisque Deos.)
 Flensq; rogat: precibus lenito Casare vestris,
 Busta sui fiant ut propria viri.

ELEGIA IV.

Ad Rufinum.

Hanc tibi Naso tuus mittit Rufine salutem,
 Qui miser est, vlli si suus esse potest.
 Reddita confusa nuper solatia menti,
 Auxilium nostris speinq; tulêr̄ malis.

LIBER I.

Vtq; Machaonius Paantibus artibus heros.

Lenito medicam vulnere sensit opem:

Sic ego mente iacens & acerbo saucius ictu,

Admonitu ceteri fortior esse tuo.

Et iam deficiens, sic ad tua verba reuixi,

Vt solet insusa vena redire mero.

Nec tamen exhibuit tantas facundia vires,

Vt mea sint dictis pectora sanatus.

Vt multum demas nostro de pectore cure,,

Non minus exhausto, quod superabit erit.

Tempore ducetur longo forsasse cicatrix,

Horrent adnotas vulnera cruda manus.

Non est in medico semper, releuetur ut aeger :

Interdum docta plus valet arte malum.

Ceteris ut è molli sanguis pulmone remissus,

Ad Stygias certo limite ducat aquas ?

Afferat ipse licet sacras Epidaurius herbas,

Sanabit nulla vulnera cordis ope.

Tollere nodosam nescit medicina podagram,

Nec formidatus auxiliatur aquis.

Cura quoque interdum nulla medicabilis arte :

Aut, si sit, longa est attenuanda mora

Cum bene firmarunt animum praecepta iacentem,

Sumptaq; sunt nobis pectoris arma tui :

Rursus amor patriae ratione valentior omni,

Quod tua fecerunt scripta, retexit opus.

Sive pium vis hoc, seu vis muliebri vocari,

Confiteor misero molle cor esse mihi.

Non dubia est Ithaci prudentia : sed tamen optat

Fumum de patris posse videre socii.

Nescio qua natale solum dulcedine cunctos

Ducit, & inimicos non sinit esse sui.

Quid

DE P O N T O.

Quid melius Roma? Scythico quid frigore peius?
 Huc tamen ex illa barbarus vrbe fugit.
 Cum bene sint clausa causa Pandione nata,
 Nititur in siluas quaque redire suas.
 Assuetos tauri saltus, assueta leones
 (Nec seritas illos impedit) antra petunt.
 Tu tamen exsiliij morsus è pectore nostro
 Fomentis speras cedere posse tuis.
 Effice, vos ipsi ne tam mihi sitis amandi,
 Talibus vt leuius sit caruisse malum.
 At puto qua fueram genitus tellure carenti,
 In tamen humano contigit esse loco.
 Orbu in extremo iaceo disertus arenis,
 Fert vbi perpetuas obruta terra niues.
 Non ager hic pomum, non dulces educat vvas,
 Non salices ripa. robora monte virent-
 Néue fretum laudes terra magis; æquora semper
 Ventorum rabie solibus orba tument.
 Quocumque adspicias, campi cultore carentes,
 Vastaq;, que nemo vendicet, arua iacent.
 Hostis adest dextra læuaq;, à parte timendus,
 Vicinog;, metu terret vtrumque latus.
 Altera Bistonias pars est sensura sagittas,
 Altera Sarmatica spicula missa manu.
 I nunc & veterum nobis exempla virorum,
 Qui forti casum mente tulere, refer.
 Et graue magnanimi robur mirare Rutili,
 Non vsi reditus conditione dati.
 Smyrna virum tenuit, non Pontus & hostica tellus,
 Smyrna minus nullo panè petenda loco.
 Non doluit patria Cynicus procul esse Sinopeus.
 Legit enim sedes Aitiæ a terra tuas.

LIBER I.

Arma Neoclydes qui Persica contudit armis,
 Argolica primam sensit in vrbe fugam.
 Pulsus Aristides patria Lacedamuna fugit,
 Inter quas dubium, quæ prior esset, erat.
 Cæde puer facta Patroclus Opanta reliquit;
 Thessalibamq; adiit hospes Achillis humum.
 Exsul ab Æmonia Firenida cessit ad vndam:
 Quo duce trabs colcha sacra cucurrit aqua.
 Liquit Agenorides Sidonia mœnia Cadmus,
 Poneret vt muros in meliore loco.
 Venit ad Adrastum Tydeus, Calydone fugatus:
 Et Teucrum Veneri grata recepit humus.
 Quid referam veteres Romani genti, apud quos
 Exulibus tellus vltima Tibur erat?
 Persequar vt cunctos, nulli datus omnibus æuis
 Tam procul à patria est, horridorne locus.
 Quo magis ignoscat sapientia vestra dolenti,
 Quæ facit ex dictis non ita multa tuis.
 Nec tamen inficior, si possent nostra coire
 Vulnera, præceptis posse coire tuis.
 Sed vereor ne me frustra sanare labores,
 Nec iuuer admota perditus ager ope.
 Nec loquor hæc quia sit maior prudentia nobis,
 Sed sum quàm medico notior ipse mihi.
 Vt tamen hoc ita sit, munus tua grande voluntas
 Ad me peruenit, consuluiq; boni.

DE PONTO

ELEGIA V.

Ad Vxorem.

IAM mihi deterior canis aspergitur ætas,
 Iamq; meo vultus ruga senilis arat.
 Iam vigor, & quæso languent in corpo e vires,
 Nec inueni lusus, qui placuere iuuant.
 Nec me si subito videas agnoscere possis:
 Ætati facta est tanta ruina mee.
 Confiteor facte hoc annos: sed & aletra causa est,
 Anxietas animi, continuusq; labor.
 Nam mea per longos si quis mala digerat annos,
 Crede mihi, Pyllo Nestore maior ero
 Cernis ut in duris (& quid boue sumimus) aruis
 Fortia taurorum corpora frangat opus?
 Que nunquam vacuo solita est cessare nouali?
 Fructibus assiduus lassæ senescit humus.
 Occidet, ad Circi si quis certamina semper,
 Non intermissis cursibus ibit æquus.
 Firma sit illa licet soluetur in aequore nauis;
 Que nunquam liquidis sicca carebit aquis.
 Me quoque debilitat series immissa laborum,
 Ante meum tempus cogit & esse senem.
 Otia corpus alunt, animus quoque patitur illis,
 Immodicus contra carpit vtrumque labor.
 Adspice in his partes qui à venerit Ætate natus,
 Quam laudem à sera posteritate ferat.
 At labor illius nostro leuiorq; minorq;
 Si modò non verum nomina magna premunt.
 Ille est in Pontum Pelia mittente profectus,
 Qui vix Thessalix sine timendus erat.

LIBER I.

Cæsari ira mihi nocuit, quem solis ab ortu,
 Solis ad occasus vtraque terra tremit.
 Iunctior Æmonia est Ponto, quàm Roma sit Isthro,
 Et breuius quàm nos ille peregit iter.
 Ille habuit comites primos telluris Athiæ,
 At nostram cuncti deseruere fugam.
 Nos fragili ligno vastum sulcauimus æquor,
 Quæ tulit Æsonidem firma carina fuit.
 Nec mihi Tiphys erat rector, nec Amyntore natus
 Quas fugerem docuit, quas sequerer vias,
 Illum tutata est cum Pallade regia Iuno,
 Defendere meum numina nulla caput.
 Illum furtiue iuuere Cupidini artes,
 Quas à me vellent non didicisset amans.
 Ille domum rediit, nos his moriemur in aruis,
 Perstiterit lasi si grauis ira dei.
 Durius est igitur nostrum, fidelissima coniunx,
 Illo quod subiit Æsone natus onus.
 Te quoque, quam iuuenem discedens vrbe reliqui,
 Credibile est nostris insensuisse malū.
 O ego dijs faciant, talem te cernere possim,
 Charaq, mutatis oscula ferre comis,
 Amplectique meū corpus non pingere lacertū,
 Et, gracile hoc fecit, dicere cura mei:
 Et narrare meos flenti flens ipse labores,
 Sperato nunquam colloquioque frui:
 Thuraque Cæsaribus cum coniuge Cæsare digna,
 Diu verū memori debita ferre manu.
 Memnoni hanc vtinam, lenito Cæsare, mater
 Quamprimum roseo prouocet ore diem.

DE P O N T O
E L E G I A VI.

Ad Maximum.

Ille tuos quondam non vltimus inter amicos,
Ut sua verba legas, Maxime, Naso rogat.
In quibus ingenium desiste requirere nostrum,
Nescius exsilij ne videre mei.
Cernis vt ignauum corrumpant otia corpus?
Ut capiant vitium, ni moueantur aque?
Sic mihi si qui erat discenti carminis vsus,
Deficit, estq; minor factus inerte situ.
Hec quoq; qua legitu, si quid mihi Maxime credis,
Scribimus inuita vixq; mouente manu.
Non libet in tales animum contendere curas,
Nec venit induros Musa vocata Getas.
Ut tamen ipse vides, ludor deducere versum,
Sed non sit sato mollior ipse meo.
Cum relego scripsisse pudet, quia plurima cerno,
Me quoque qui feci iudice, digna lini.
Ne tamen emendo labor hic quam scribere maior,
Mensq; pati duram sustinet agra nihil.
Scilicet in ipsam lima mordacius vti,
Ut sub iudicium singula verba vocem?
Torquet enim fortuna parum, nisi Lychus in Hebrum
Confluat? & frondos Alpibus addat Athos?
Parcendum est animo miserabile vulnus habenti:
Subducunt oneri colla perusta boues.
At puto fructus adest iustissima causa laborum,
Et sat a cum multo saeuore reddit ager
Tempus ad hoc nobis (repetas licet omnia) nullum
Profuit; atque vtinam non nocuisset opus.

LIBER I.

Cur igitur scribam mirari? miror & ipse
 Et tecum quaro sæpè quid inde petam.
 An populus verè sanos neget esse poetas?
 Sumq; fides huius maxima vocu ego.
 Qui sterili roties cùm sim deceptus ab aruo,
 Damnosâ persto condere semen humo.
 Scilicet est cupidus studiorum quisque suorum,
 Tempus & assueta ponere in arte iuuat.
 Saucius eiurat pugnam gladiator, & idem
 Immemor antiqui vulneru, arma capit.
 Nil sibi cum pelagi dicit fore naufragus vndu,
 Et ducit remos, qua modò nauit aqua.
 Sic ego constanter studium non vtile seruo,
 Et repeto nollem quas coluisse Deas.
 Quid potius faciam? non sum qui segnia ducam
 Otia: mors nobis tempus habetur iners.
 Nec iuuat in lucem nimio marcescere vino,
 Nec tenet incertas alea blanda manus.
 Cùm dedimus somno, huas corpus postulat, horas,
 Quo ponam vigilans tempora longa modo?
 Moris an oblitus patrij contendere discam
 Sarmaticos arcus, & trahar arte loci?
 Hoc quoque me studium perhibent assumere vires,
 Mensq; magis gracili corpore nostra valet.
 Cùm bene quaesieris, quid agam magis vtile nil est
 Artibus his, quæ nil vtilitatu habent.
 Consequor ex illis casus obliuia nostri;
 Hanc messem satis est si modò reddat ager.
 Gloria vos acuat: vos, vt recitata probentur
 Carmina, Pierijt inuigilate choris.
 Quod venit ex facili, satis est componere nobis,
 Et nimis intenti causa laboru abest.

D E P O N T O

Cur ego sollicita poliam mea carmina cura?
 An verear ne non approbet illa Getes?
 Forsitan audacter faciam, sed gloriior Istrum
 Ingenium nullum maius habere meo:
 Hoc, vbi vtuendum est, satius est si consequar aruo,
 Inter inhumanos esse poeta Getas.
 Quid mihi diuersum fama contendere in orbem?
 Quem fortuna dedit, Romæ sit ille locus.
 Hoc mea contenta est infelix Musa theatro,
 Sic merui, magni sic voluere Dij.
 Nec reor hinc istuc nostris iter esse libellu,
 Quò Boreas penna deficiente venit.
 Diuidimur celo, quæque est procul vrbe Quirini.
 Aspicit hirsutos cominus Vrfa Getas.
 Per tantum terræ, tot aquas, vix credere possum
 Indicium studij transilisse mei.
 Finge legi; quodque est mirabile, finge placere:
 Auctorem certe res iuuat ista nihil.
 Quid vbi si calida prosit laudare Syene,
 Aut tibi Tabrobanen Indica tingit aqua?
 Altius ire libet, si te distantia longè
 Pleiadum laudent signa, quid inde feres?
 Sed neque peruenio scriptis melioribus istuc,
 Famaque cum domino fugit ab vrbe suo.
 Vosque quibus perij tunc cum mea fama sepulta est,
 Nunc quoque de nostra morte tacere reor.

E L E G I A VII.

Ad Græcinum.

ECquid vt audisti (nam te diuersa tenebat
 Terra) meos casus, cor tibi triste fuit?
 Dissimules metuasque licet Græcine sateri,
 Si bene te noui, triste fuisse liquet.

Non

L I B E R I.

Non cadit in mores feritas inamabilis istos:

Nec minus à studijs dissidet illa tuis

Artibus ingenuis, quarum tibi maxima cura est.

Pectora mollescunt asperitasq; fugit

Nec quisquam meliore fide complectitur illas,

Quà finit officium, militiaeque labor.

Certè ego cùm primùm potui sentire quid essem,

(Nam fuit attonito mens mihi nulla diu)

Hanc quoque fortunam sensi, quòd amicus abesses,

Quid mihi praesidium grande futurus eras:

Tecum tunc aberant aegræ solatia mentis,

Magnaque pars animi consilijque mei.

At nunc, quod super est, fer opem precor eminus vnâ,

Alloquioque iuua pectora nostra tuo

Quæ (non mendaci, si quiquam credis amico)

Stulta magis diei, quàm scelerata, decet.

Nec breue, nec tutum est, peccati quæ sit origo,

Scribere, tractari vulnera nostra timent:

Qualicumque modo mihi sint ea facta, rogare

Desine, non agites, si qua coire velis.

Quicquid id est, vt non facinus, si culpa vocanda est:

Omnis an in magnos culpa deos scelus est?

Spes igitur menti poenæ Græcinæ leuande

Non est ex toto nulla relicta mee

Hæc dea, cùm sugerent sceleratae numina terras,

In diis inuisa sola remansit humo.

Hæc facit, vt viuat fossor quoque compede vincetus,

Liberaque à ferto crura futura putet.

Hæc facit, vt videat cùm terræ vndique nullas,

Naufragus in medijs brachia iactet aquis.

Sepe aliquem solers, medicorum cura reliquit,

Nec spes hinc vena deficiente cadit,

D E P O N T Ō

Carcere dicuntur clausi sperare salutem:
 Atque aliquis pendens in cruce, vota facit:
 Hæc dea quam multos laqueo sua colla ligantes
 Non es proposita passa perire nece!
 Me quoque conantem gladio finire dolorem
 Arguit, iniecta continuitq; manus.
 Quidq; facis? lacrimis opus est, non sanguine, dixit:
 Sæpè per has flecti principii ira solet.
 Quamuis est igitur meritum indubitata nostrum,
 Magna tamen spes est in bonitate Dei.
 Qui ne difficile mihi sit, Græcine precare,
 Confer & in votum tu quoque verba meum:
 Inq; Tomitana iaceam tumulatus arena,
 Si te non nobis ista vouere liquet.
 Nam prius incipient turrets vitæ re columbe,
 Antra fera, pecudes granina mergus aquas:
 Quàm malè se dixisset veteri Græcinus amico:
 Non ita sunt satis omnia versa meis.

E L E G I A VIII.

Ad Messalinum.

Littera pro verbis tibi Messaline salutem,
 Quam ledis, à seui attulit vsque Getis.
 Indicat auctorem locus? an nisi nomine lectus,
 Hæc me Nasonem scribere verba latet?
 Ecquis in extremo positus iacet orbe tuorum,
 Me tamen exceptis, qui precor esse tuus?
 Dij procul a cunctis, qui te venerantur, amantq;
 Huius notitiam gentis abesse velint.
 Nos satum est inter glaciem Scythicasq; sagittas
 Viuere; si vita est mortis habenda genus.

L I B E R I.

Nos premat aut bello tellus, aut frigore calum
 Truxq; Getes armi, grandine pugnet hiems:
 Nos habeat regio non pomis seta nec vuis,
 Et cuius nullum cessat ab hoste latus:
 Cetera sit sospes cultorum turba tuorum,
 In quibus, vt populo pars ego parua sui.
 Me miserum, si tu verbis offenderis istis,
 Nosq; negas vlla parte fuisse tuos.
 Vtq; sit hoc verum, mentito ignoscere debet,
 Nil demit laudi gloria nostra tue.
 Quis se Caesaribus notum non fingit amicum?
 Da veniam sasso, tu mihi Caesar eru.
 Nec tamen irrumpo quod non licet ire, satisq; est
 Atria si nobis non pctuisse negas:
 Vtq; tibi fuerit mecum nihil amplius, vno
 Nempe salutaris, quam prius, ore minus.
 Nec tuus est genitor nos inficiatus amicos,
 Hortatur studij, causaq; saxq; mei.
 Cui nos & lacrymas, supremum in funere munus,
 Et dedimus medio scripta canenda foro.
 Adde, quod est frater tanto mihi iunctus amore,
 Quantus in Atidii Tyndaridiq; fuit.
 Is me nec comitem, nec dedignatus amicum est:
 Si tamen hac illi non nocitura putas.
 Si minus, hac quoque me mendalemparte fatebor,
 Claufa mihi potiùs tota sit illa domus.
 Sed neque claudenda est, & nulla potentia vires
 Præstanti, peccet ne quid amicus, habet.
 Et tamen vt cuperem, culpam quoque posse negari,
 Sic facinus nemo nescit abesse mihi.
 Quod nisi delicti pars excusabili esset,
 Parua relegati pœna futura fuit.

D E P O N T O

Ipse sed hoc vidit, qui praevidet omnia, Caesar,
 Stultitiam dici crimina posse mea.
 Quaque ego permissi, quaque est res passa, pepercit;
 Vfus & est modicè fulminis igne sui.
 Nec vitam, nec opes, nec ademit posse reuenti.
 Si sua per vestras victa sit ira preces.
 At grauer cecidi: quid enim mirabile, si quis
 A Ioue percussus non leue vulnus habet?
 Ipse suas quamuis vires inhiber et Achilles,
 Missa graues ictus Pleias hasta dabat.
 Iudicium nobis igitur cùm vindicis adsit,
 Non est cur tua me ianua nosse neget,
 Culta quidem (fateor) citrà quàm debuit illa est:
 Sed fuit in satù hoc quoque (credo) meis.
 Nec tamen officium sensit aomus altera nostrum:
 Hic, illic vestro sub lare semper eram.
 Quaeque tua est pietas, vt te non excolat ipsum.
 Ius aliquod tecum fratris amicus habet.
 Quid? quòd vt emeritù referenda est gratia semper.
 Sic est fortuna promeruisse tuae.
 Quòd si permittù nobis suadere, quod optas.
 Vt des, quàm reddas, plura, precare Deos.
 Idque faci, quantumq; licet meminisse, solubas
 Officij causa pluribus esse dati,
 Quolibet in numero me Messaline repone.
 Sim modò pars vestra non aliena domus:
 Et mala Nasonem, quoniam meruisse videtur,
 Si non ferre doles, at meruisse dolo.

LIBER I

ELEGIA IX.

Ad Seuerum.

AT tibi dilecto miſſam Naſone ſalutem,
 Accipe pars animæ magna Seuere mee.
 Neue roges quid agam : ſi perſequar omnia, ſlebi :
 Summa ſatis noſtri ſit tibi nota mali.
 Viuimus aſſiduū expertes paci in armis,
 Dura pharetrato bella mouente Geta.
 Detque tot expulſis ſum milites in exſule ſolus,
 Tuta (neque inuideo) cetera turba latet ;
 Queque magis noſtros venia dignere libellos,
 Hec in procinctu carmina facta leges.
 Stat veius vrbs, ripa vicina binominis Iſtri,
 Mœnibus & poſiti vix adeunda loci.
 Caſpius Ægyptus, de ſe ſi creditur ipſis,
 Condidit, & proprio nomine dixit opus.
 Hanc trux O driſijs inopino Marte peremptis,
 Copit & in regem ſuſtulit arma Getes.
 Ille memor magni generis, virtute quod auget,
 Protinus innumero milite cinctus adest.
 Nec prius abceſſit, merita quàm cade nocentum
 Se nimis vlciſcens, exſtitit ipſe nocens.
 At tibi rex auo detur ſortiſſime noſtro,
 Semper honorata ſcripta tenere manu :
 Teq̄, quod & præſtat (quid enim tibi plenius optem ?)
 Martia cum magno Cæſare Roma probet.
 Sed memor vnde abij. queror ô iucunde ſodalis,
 Accedant noſtris ſæua quòd arma malis.
 Vt careo vobis Scythicas detrufus in oras,
 Quatuor autumnos Pleias orta facit,

D E P O N T O

Nec tu credideris urbana commoda vite
 Querere; Nasonem querit & illa tamen.
 Nam modò vos animo dulces reminiscor amici,
 Nunc mihi cum chara coniuge nata subit;
 Atq; domo rursus pulchræ loca vertor ab urbi,
 Cunctaq; mens oculis præuidet illa suis.
 Nunc fora, nunc ades, nunc marmore tecta theatra,
 Nunc subit æquata porticus omnî humo.
 Gramina nunc campi pulchros spectantis in hortos,
 Stagnaq; & euripi, Virginisq; liquor.
 At (puto) sic urbi misero est erepta voluptas,
 Quolibet vt saltem rure frui liceat.
 Non meus amissos animus desiderat agros,
 Ruraq; Peligno conspicienda solo.
 Nec quos promiseris positos in montibus hortos,
 Spectat Flaminie Claudia iuncta viae.
 Quos ego nescio cui colui, quibus ipse solebam
 Ad sata fontanas (nec pudet) audere aquas.
 Sunt ibi, si viuunt, nostra quoque consita, quadam,
 Sed non & nostra poma legenda manu.
 Pro quibus amissis vtinam contingere posset
 Hic saltem profugo gleba colenda mihi.
 Ipse ego pendentes (liceat modò) rupe capellas.
 Ipse velim baculo pascere nixus oues.
 Ipse ego, ne solitu insistint pectora curis,
 Ducam ruricolas sub iugapanda boues.
 Et discam Getici que norunt verba iuuenti,
 Assuetas illis adijciamq; minas.
 Ipse manu capulum pressi moderator aratri,
 Experiar mota spargere semen humo.
 Nec dubitem longu purgare ligonibus arua,
 Et dare quas sitiens iam bibat hortus aquas.

LIBER I.

Vnde sed hoc nobis, minimum quos inter & hostem
 Discrimen murus clausaq; porta facit?
 At tibi nascenti (quod tuto pectore lator)
 Nerunt fatales sortia fila deæ.
 Te modò campus habet; densa modò porticus vmbra.
 Nunc, in quo ponis tempora rara. forum:
 Umbria te reuocat. nec non Albana petentem.
 Appia seruenti ducit ab vrbe rota.
 Forsitan hoc optes, vt iustam supprimat iram
 Caesar, & hospitium sit tua villa meum.
 Ah nimium est quod amice petis: moderantius apta,
 Et voti (quæso) contrahere vela tui.
 Terra velim propior, nulliq; obnoxia bello
 Detur. erit nostris pars bona dempta malis.

ELEGIA X.

Ad Maximum.

QVe mihi de rapto tua venit epistola Celso,
 Protinus e& lacrymis humida facta meis.
 Quodq; nescas dictu, fieri nec posse putam,
 Inuitis oculis littera lecta tua est.
 Nec quicquam ad nostras peruenit acerbius aures,
 Vt Summus in Ponto, perueniatq; precor.
 Ante meos oculos tanquam presentis imago
 Hæret, & extinctum viuere fingit amor.
 Sæpe refert animus lusus grauitate carentes,
 Seria cum liquida sæpe peracta fide.
 Nolla tamen subeunt mihi tempora densius istis
 Quæ vellem vitæ summa fuisse meæ.
 Cum domus ingenti subito mea lapsa ruina
 Concidit, in domini procubu. tq; caput.

DE P O N T O

Adfuit ille mihi, cum me pars magna reliquit,
 Maxime, fortuna nec fuit ille comes.
 Illum ego non aliter flentem mea funera vidi,
 Ponendus quam si frater in igne foret.
 Hæsit in amplexu, consolatusque iacentem est,
 Cumque meæ lacrymæ miscuit vsque suas.
 O quoties vitæ custos inuisus amara,
 Continuit promptas in mea sata manus?
 O quoties dixit, placabili ira Deorum est;
 Viue, nec ignosci tu tibi posse nega!
 Vox tamen illa fuit celeberrima: Respice quantum
 Debeat auxilium Maximus esse tibi.
 Maximus incumbet, quaque est pietate, rogabit,
 Ne sit ad extremum Cæsaris ira tenax:
 Cumque suis fratrum vires adhibebit, & omnem,
 Quo leuius doleas, expirietur opem,
 Hæ mihi verba male minuerunt tædia vitæ:
 Quæ tu ne fuerint Maxime vana, caue.
 Huc quoque venturum mihi se iurare solebat,
 Non nisi te longæ ius sibi dante viæ,
 Nam tua non alio coluit penetralia ritu,
 Terrarum dominos quam colis ipse Deos.
 Crede mihi, multos habeas cum dignus amicos,
 Non fuit è multo quolibet ille minor:
 Si modo non cæsus, nec clarum nomen auorum,
 Sed probitas magnos ingeniumque facit,
 Iure igitur lacrymas Celso libamus adempto,
 Cum fugerem viuus quas dedit ipse mihi.
 Carmina iure damus raros testantia moret,
 Vt tua venturi nomina Celse legant.
 Hoc est, quod possum Geticis tibi mittere ab aru:
 Hoc solum est istic, quod licet esse meum,

L I B E R I'

Funera non potui comitari, nec vngere corpus,
Atque tui toto diuidor orbe rogi.

Quod potuit, quem tu pro numine viuus habebas,
Præstitit officium Maximus omne tibi.

Ille tibi exsequias, & magni funus honoris
Fecit, & in gelidos iudit amona sinus.

Diluit & lacrymis merens vnguenta profusus;
Osque vicina condita texit humo.

Qui quoniam exstinctis, quæ debet, præstat amicis,
Et nos exstinctis annumerare potest.

E L E G I A XI.

Ad Flaccum.

Naso suo profugus mittit tibi Flaccæ salutem,
Mittere rem si quis, qua caret ipse, potest.

Longus enim curis vitiatum corpus amaris.

Non patiur vires languor habere suas.

Nec dolor vllus adest, nec febribus vior anhelis,

Sed peragit soliti vena timoris iter.

Os hebes est, positaque mouent fastidia mensæ,

Et queror inuisi cum venit hora cibi.

Quod mare, quod tellus, adpone, quod educat aer,

Nil tibi, quod nobis esuriatur, erit.

Nectar & ambrosiam, latices epulasque Deorum

Det mihi formosa gnaua luuenta manu:

Non tamen exacuet torpens sapor ille palatum,

Sabit & in stomacho pondus inerte diu:

Hæc ego non ausim, cum sint verissima, cuius

Scribere, delicias ne mala nostra vocet.

Scilicet is status est, ea rerum forma mearum,

Delicijs etiam possit vt esse locus.

Delici.

DE PONTO LIBER I,

Delicias illi precor has contingere, si quis,
 Ne mihi sit lenior Caesaris ira, timet.
 Is quoque, qui exacili cibus est in corpore somnus,
 Non alit officio corpus in aene suo.
 Sed vigilo vigilanteque mei sine fine dolores,
 Quorum materiam dat locus ipse mihi.
 Vix igitur possis, visos agnoscere vultus,
 Quoque ierit, queras, qui fuit ante, color.
 Paruus in exiles succus mihi peruenit artus,
 Membraque sunt cera pallidiora noua.
 Non haec immotico contraxi damna Lyco,
 Scis, mihi quam sole penè bibantur aquae,
 Non epulæ oneror, quarum si tangar amore,
 Est tamen in Geticis copia nulla locis.
 Nec vires adimit Veneris damnosa voluptas.
 Non solet in maestos illa venire thoros.
 Vnda locusq; nocent, & causa volentior istis
 Anxietas animi, quæ mihi semper adest.
 Hanc nisi tu pariter simili cum fratre leuares,
 Vix meus tristitiæ nostræ tulisset onus.
 Vos estis fractæ tellus non dura phaselo:
 Quamque negant mali, vos mihi fertis opem.
 Ferte precor semper, quia semper egebimus illa,
 Caesaris offensum dum mihi numen erit:
 Qui meritam nobis minuatur, non finiat iram,
 Suppliciter vestros quisque rogare deos.

PUBLII OVIDII NASONIS
DE PONTO LIBER II.

ELEGIA I.

Ad Germanicū.

HVC quoque Casarei peruenit sama triumphis
Languida quo fessi vix venit aura noti.
Nil fore dulce mihi Scythica regione putau.
Iam minus hic odio est, quam si it antè, locus.
Tandem aliquid pulsa curarum nube serenum
Vidi, fortunæ verba dedique meæ.
Nolit ut illa mihi contingere gaudia Casar,
Velle potest cuius hæc tamen vna dari.
Dij quoque ut à cunctis hilari pietate colantur,
Tristitiam poni per sua festa iubent.
Denique quod certus furor est audere sateri,
Hac ego lætitia, si vetat ipse, fruam.
Iuppiter utilibus quoties rigat imbribus agros;
Mixta tenax segeti crescere lappa solet.
Nos quoque frugiferum sentimus inutilis herbæ
Numen, & inuita sæpe iuuamur ope.
Gaudia Casaræa mentis pro parte virili
Sunt mea; priuati nil habet illa domus.
Gratia, Fama, tibi; per quam spectata triumpho
Incluso medijs est mihi pompa Getis.
Indice te didici, nuper visenda coisse
Innumeras gentes ad ducis ora sui.
Quæque capit vastum immensum mœnibus orbem;
Hospitijs Romam vix habuisse locum.
Tu mihi narraſti, cum multum lucibus antè
Euderit assiduas nubibus auster aquas;

Nnmi.

DE P O N T O

Numine caelesti solem fulsisse serenum,
 Cùm populi vultu conueniente die.
 Atque ita victorem cum magna vocis honore,
 Bellia laudatis dona dedisse viris.
 Claraq; sumpturum pictas insignia vestes,
 Tura potius sanctis imposuisse focis:
 Iustitiaq; sua castos placasse parentes,
 Illo quo templum pectore semper habet.
 Quaq; ierit felix adiectum plausibus omen,
 Saxaq; rotatis erubuisse rotis.
 Protinus argento veros imitantia muros,
 Barbara cum victu oppida lata viris.
 Flumina q; & montes & in altas proflua siluas,
 Arma q; cum telis instrue iuncta suis.
 Deq; trophæorum quod sol incenderat auro,
 Aurea Romani tecta fuisse fori.
 ut q; tulisse duces captiuum addita collis
 Vincula, pene hostes quot satis esse fuit.
 Maxima pars horum vitam veniamq; tulere,
 In quibus & belli summa caputq; fuit.
 Cur ego posse negem minui mihi Cæsari iram,
 Cùm videam mites hostibus esse Deos?
 Pertulit hoc idem nobis Germanice rumor,
 Oppida sub titulo nominis esse tui.
 Atque ea te contra, nec miri mole, nec armis,
 Nec satum ingenio tutasse locis.
 Dij tibi dent annos, à te nam cetera sumet,
 Sint modò virtuti tempora longa tuæ.
 Quod precor eueniet, sunt quædam oracula vatum:
 Nam Deus optanti prospera signa dedit.
 Te quoque victorem Tarpeias scandere in arces,
 Lata coronatus Roma videbit equum:

L I B E R II.

Maturosque pater nati spectabit honores,
 Gaudia percipiens, quæ dedit antè suis.
 Iam nunc hæc à me, iuuenum belloque togaque
 Maxime, dicta tibi vaticinante nota.
 Hunc quoque carminibus referam sortasse triumphū,
 Sufficiat nostris si modò vita malū:
 Imbuero Scythicas non prius ipse sagittas,
 Abstuleritque serox hoc caput ense Getes:
 Quòd si me saluo dabitur tua laurea templis,
 Omnia hūc dices vera fuisse mea.

E L E G I A II.

Ad Messalinum.

Ille domus vestrae primis venerator ab annis,
 Pulsus ad Euxini Naso sinistra freti,
 Mittit ab indomitis hanc Messaline salutem,
 Quam solitus presens est tibi ferre. Getū.
 Hei mihi, si lecto vultus tibi nomine non est
 Qui fuit, & dubitas cetera perlegere?
 Perlege, nec mecum pariter mea verba relega,
 Vrbe licet vestra versibus esse meis.
 Non ego conceri, si Pelion ossa tulisset,
 Clara mea tangi sidera posse manu.
 Nec nos Enceladi dementia castra secuti,
 In rerum dominos mouimus arma Deos.
 Nec quod Tydide temeraria dextera fecit,
 Numina sunt telū vlla petita meū.
 Est mea culpa grauius, sed quæ me perdere solum
 Ausa sit, & nullum maius adorsas nefas.
 Nil nisi non sapiens possum timidusque vocari,
 Hæc duo sunt animi nomina vera mei,

DE P O N T O.

Esse quidem fateor meritam post Cæsariū irantū,
 Difficilem precibus te quoque iure meū.
 Quaq̄ tua est pietas in totum nomen Iuli,
 Te lædi, cum qui læditur inde, putas.
 Sed licet arma seras. & vulnera sæua minerū,
 Non tamen efficies, vt timeare mihi.
 Puppū, Achæmeniden Graium Troiana recepit,
 Profuit & Myso Pelias hasta duci.
 Consugit interdum templi violator ad aram;
 Nec petere offensi numinū horret opem.
 Dixerit hoc aliquis tutum non esse, satemur:
 Sed non per placidas it mea nauis aquas.
 Tuta petant alij, fortuna miserima tuta est,
 Nam timor euentus deterioris abest.
 Qui rapitur salu. quid præter fata requirit?
 Porrigit ad spinas duraq̄, saxa manus.
 Accipitrem metuens pennis trepidantibus ales,
 Audet in humanos se sua venire sinus,
 Nec se vicino dubitat committere tecto
 Que fugit infestos territa cerua canes.
 Da precor accessum lacrimis mitissime nostrū,
 Nec rigidam timidis vocibus obde forem.
 Verbaq̄, nostra sauens Romana ad numina persur,
 Non tibi Trapeio culta Tonante minùs:
 Mandatiq̄, mei legatus suscipe causam,
 Nulla meo quamuis nomine causa bona est.
 Iam propè depositus, certè iam frigidus æger,
 Seruatus per te, si modò seruor, ero.
 Nunc tua pro rebus nitatur gratia lapsis,
 Principi atque ni quam tibi præstet amor.
 Nunc tibi & eloqui nitor ille domesticus adsit,
 Quo poteras trepidū vtilis esse reū.

L I B R I.

Vivit enim in nobis facundi lingua parentis,
 Et res heredem reperit illa suam,
 Hanc ego non ut me defendere tentet, adoro :
 Non est confessi causa tuenda rei.
 Num tamen excuses erroris origine factum,
 An nihil expediat tale monere, vide.
 Vulneris id genus est, quod cum sanabile non sit,
 Non contrectari tutius esse puro.
 Lingua sile non est ultra narabile quisquam,
 Posse velim cineres obruere ipse meos.
 Sic igitur, quasi me nullus deceperit error,
 Verba face, ut vita, quam dedit ipse, fruatur.
 Cumque serenus erit, vultusque remiserit illos,
 Qui secum terras imperiumque mouent :
 Exiguam ne me prædam sinat esse Getarum,
 Detque solum misera mite, precare, fuga.
 Tempus adest aptum precibus, valet ille, videtque
 Quas fecit vires, Roma, valere tuas.
 Incolumis coniux sua pulvinaria seruat,
 Promouet Ausonium filius imperium.
 Præterit ipse suos animo Germanicus annos,
 Nec vigor est Drusi nobilitate minor.
 Adde nurus neptesque pias, charosque nepotes,
 Ceteraque Augusta membra valere domus.
 Adde triumphatos modo Pæonas, adde quieti
 Subdita, montanæ brachia Dalmatiæ.
 Nec dedignata est abiectis Illyris armis,
 Casareum samulo vertice ferre pedem.
 Ipse super currum placido spectabilis ore,
 Tempora Phæbea virgine nexa tulit.
 Quem pia vobis cum proles comitavit euntem,
 Digna parente suo nominibusque datis.

DE PONTO

Fratribus assimilis, quos proxima templa tenentes,
 Diuus ab excelsa Iulius cœde videt.
 His Messalinus, quibus omnia cedere debent,
 Primum lætitiæ non negat esse locum.
 Quicquid ab his superest, venit in certamen amoris,
 Hac hominum nulli parte secundus erit.
 Hanc colit ante diem per quam decreta merenti
 Venit honoratis laurea digna comis.
 Felices quibus hos licuit spectare triumphos,
 Et duci ore Deos equiparante frui
 At mihi Sauromata pro Cesare ore videndi,
 Terraq; paci inops, vndaq; victa gelu.
 Si tamen hoc audis, & vox mea peruenit isthuc,
 Si tua mutando gratia blanda loco;
 Hoc pater ille tuus primo mihi cultus ab auro,
 Si quid habet sensus, umbra disertæ petit:
 Hoc petit & frater, quamuis sortasse veretur
 Seruandi noceat ne tibi cura mei.
 Tota domus rogat hoc, nec ut potes ipse negare,
 Et nos in turbæ parte fuisse tuæ.
 Ingenij certè, quo nos malè sensimus vsos,
 Artibus exceptis, sepe probator eras.
 Nec mea, si tantum peccata nouissima demas;
 Esse potest domui vitæ putenda tuæ.
 Sic igitur vestræ vigeant penetralia gentis;
 Cura sit superis Caesaribusq; tui.
 Mite? sed iratum meritò mihi numen, adora,
 Eximar ut Scythici de feritate loci.
 Difficile est fateor, sed tendit in ardua virtus,
 Et talis meriti gratia maior erit.
 Nec tamen Ætræus vasto Polyphenus in antro
 Accipiet voces Antiphatæ sue tuas:

L I B E R II.

Sed placidus faciliq̄. parens, veniaq̄. parat as,
 Et qui fulmineo saepe sine igne tonat.
 Qui cum triste aliquid statuit, sit tristis & ipse,
 Cuiq̄. fere pœnam sumere, pœna sua est.
 Victa tamen vitio est huius clementia nostro,
 Venit & ad vires ira coacta suas.
 Qui quoniam patria toto sumus orbe remoti,
 Non licet ante ipsos procubuisse deos.
 Quos colis, ad superos perfer mandata sacerdos:
 Adde sed & proprias ad mea verba preces,
 Sic tamen hæc tenta, si non nocitura putabis:
 Ignoscas, timeo naufragus omne fretum.

E L E G I A III

Ad Maximum.

MAxime, qui claris nomen virtutibus equas,
 Nec sui ingenium nobilitate premi:
 Culte mihi (quid enim status hic à sumere differt ?)
 Supremum vitæ tempus adusque mee:
 Rem facis, afflictam non auersatus amicum,
 Qua non est æuo rarior vlla tuo.
 Turpe quidem dictu, sed si modò vera fatemur,
 Vulgus amicitias vtilitate probat.
 Cura quid expediat prior est, quàm quid sit honestum,
 Et cum fortuna statq̄. caditq̄. fides.
 Nec facile inuenies multis in millibus vnum,
 Virtutem precium qui putet esse sui.
 Ipse decor recti, facti si præmia desint,
 Non mouet, & gratis pœnit et esse probum:
 Nil, nisi quod prodest, carum est: en detrahe menti
 Spem fructus auide, nemo petendus erit.

DE P O N T O.

*At reditus iam quisque suos amat, & sibi quid sit
 Vitale, sollicitis comparat articulis.
 Illud amicitiae quondam venerabile nomen
 Prostat, & in questu pro meretrice sedet.
 Qur magis admiror, non ut torrentibus undis
 Communi vitij te quoque labe trahi.
 Dirigetur nemo, nisi cui fortuna secunda est:
 Quae simul intonuit, proxima quoque fugat.
 En ego non paucis quondam monitus amicis,
 Dum flauit velis aura secunda mei:
 Ut sera nimbofo tumuerunt aequora vento,
 In mediis lacera naue relinquer aquis:
 Cumque alij nolint, etiam me nosse, sateri,
 Vix duo proiecto tresue tulisti opem:
 Quorum tu princeps; neque enim comes esse, sed auctor
 Ne petere exemplum, sed dare dignus eras.
 Te, nihil exacto nisi nos decessisse fatentem
 Sponte sua probitas officiumque iuuat.
 Iudice te mercede caret, per seque petenda est
 Externis virtus incomitata boni.
 Turpe putas abici, quia sit miserandus, amicum;
 Quodque sit infelix, desinere esse tuum.
 Mitius est lapsa digitum supponere mento,
 Mergere quam liquidis ora natantis aquis.
 Cerne quid Aecides post mortem praestet amico,
 Instar & hanc vitam mortis habere puta.
 Pirithonum Theseus Stygias comirauit ad vudas:
 A Stygia quantum mors mea distat aqua?
 Adsuit insano iuuenis Phocaeus Orestis,
 Et mea non minimum culpa furoris habet.
 Tu quoque magnorum laudet admitte virorum:
 Utque facis, lapsa quam potes asser opem.*

LIBER II.

Si bene te noui, si, qui prius esse solebas,
 Nunc quoque es, atque animi non cecidere tui.
 Quod fortuna magis scuit, magis ipse resisti:
 Utq; debet me re vicerit illa caues.
 Et bene uti pugnet, bene pugnant efficit hosti:
 Sic eadem prodest causa, nocetq; mihi.
 Scilicet indignum, iuuenis rarissime, ducis
 Te fieri comitem stanti in orbe Deæ,
 Firmus es, & quoniam non sunt hæc qualia velles,
 Vela regni quassæ qualicumque rari.
 Quæq; ita concussa est, ut iam casura putetur,
 Restat adhuc humeris fulta carina tui.
 Ira quidem primò fuerat tua iusta, nec ipse
 Lenior, offensus qui mihi iure fuit.
 Quiq; dolor pectus tetigisset Cesari alti,
 Illum iurabas protinus esse tuum.
 Ut tamen audita est nostri tibi cladis origo,
 Diceris erratis ingemuisse meis.
 Tunc tua me primùm solari litera cepit,
 Et lasum flecti spem dare posse Deum.
 Mouit amicitie tum te constantia longæ,
 Ante tuos ortus quæ mihi cæpta fuit.
 Et quod eras aliis factus, mihi natus amicus,
 Quodq; tibi in cunis oscula prima dedi.
 Quod cum vestra domus teneris mihi semper ab annis
 Culta sit, esse vetus nunc tibi cogor onus.
 Me tuus ille pater (Laiæ facundia lingue,
 Qui non inferior nobilitate fuit)
 Primus ut auderem committere carmina famæ
 Impulit, ingenij dux fuit ille mei.
 Nec quod sit primo nobis à tempore cultus,
 Contendo fratrem posse referre tuum.

DE PONTO

Te tamen ante omnes ita sum complexus, vt vnâ
 Quo libet in casu gratia nostra fores:
 Vltima me tecum vidit, mestuq; cadentes
 Excipit lacrymas Italis ora genis.
 Cùm tibi querenti, num verus nuncius esset,
 Attulerat culpe quem mala fama mee:
 Inter confessum medius dubieq; negantem
 Herebam, pauidas dante timore notas:
 Exemploq; uiuis, quam mollit aquaticus Auster,
 Gutta per attonitas ibat oborta genas.
 Hac igitur referens, & quod mea crimina priuè
 Erroris venia posse latere vides:
 Respicias antiquum lapsis in rebus amicum,
 Fomentuq; iuuas vulnera nostra tuis.
 Pro quibus optandi si nobis copia fiat,
 Tam bene pro merito commoda mille precor.
 Sed si sola mihi dentur tua vota precabor,
 Vt tibi sit saluo Cesare salua parens.
 Hac ego, cùm faceres altaria pinguia ture,
 Te solitum meminì prima rogare deot.

ELEGIA IV.

Ad Atticum.

Accipe colloquium gelido Nasonis ab istro,
 Attice, iudicio non dubitate meo.
 Et quid adhuc remanes memor infelicis amici,
 Deserit an partes languida cura suas?
 Non ita dii mihi sunt tristes, vt credere possim,
 Fasq; putem iam te non meminisse mei.
 Ante meos oculos praesto est tua semper imago,
 Et videor vultus mente videre tuos.

L I B E R I I.

Seria multa mihi tecum collata recordor;
 Nec data iucundis tempora pauca iocis.
 Sape cito longi vise sermonibus hora,
 Sape fuit breuior, quam mea verba dies:
 Sape tuas venit facturum modò carmen ad aures,
 Et noua iudicio subdita musa tuo est.
 Quod tu laudaras, populo placuisse putabam?
 Hoc pretium cura dulce recentis erat.
 Utque meus lima rarus liber esset amici,
 Non semel admonitu facta litura tuo est.
 Nos fora viderunt pariter, non porticus omnis,
 Nos via, nos cunctis curua theatra loci.
 Denique tantus amor nobis carissime semper,
 Quantus in Æacide Actorideq; fuit.
 Non ego, si biberes secura pocula Lethes,
 Excidere hæc credam pectore posse tuo.
 Longa dies citior brumali sidere, noxq;
 Tardior hiberna solstitialis erit;
 Nec Babylon æstus, nec frigora pontus habebit;
 Calthaq; Pestanas vincet odore rosas;
 Quæse tibi nostrarum veniant obliuia rerum:
 Non ita pars fati candida nulla mei est.
 Ne tamen hæc dici possit fiducia mendax,
 Stultaq; credulitas nostra fuisse, caue:
 Constantiq; fide veterem tueare sodalem,
 Qua licet, & quantum non onerosus ero.

DE PONTO
ELEGIA V.

Ad Solanum.

Condita disparibus numeris ego Naso Solano
Preposita mihi verba salute meo.
Quae rata sit cupio, rebusq; ut comprobet omen,
Te precor à saluo possit amice legi.
Candor in hoc auro res inter mortua penè,
Exigit, ut faciam talia vota, tuus.
Nam fuerim quamuis modico tibi iunctus ab usu,
Dicerè exsilijs ingemuisse meum:
Missaq; ab Euxino legeres cum carmina Ponto.
Illa tui iuuat qualiacumque fauor:
Optastiq; breuè fieri mihi Caesaris iam;
Quod tamen optari, si sciat ipse, sinat.
Moribus ista tui tam mitia vota dedisti,
Nec minùs idcirco sunt ea grata mihi.
Quoq; magis moneare malis doctissime nostris,
Credibile est fieri conditione loci.
Vix hac inuenies totum (mihi crede per orbem,
Que minùs angusta pace fruatur humus.
Tu tamen hinc structos inter fera praelia versus
Et legi, & lector ore fauente probas.
In genioq; meo, vena quod paupere manat,
Plaudis, & è riuo flumina magna facis,
Grata quidem sunt haec animo suffragia nostro,
Vix sibi cum misero posse placere putes.
Dum tamen in rebus tentamus carmina paruis,
Materiae gracili sufficit ingenium.
Nuper ut huc magni peruenit fama triumphis,
Ausus sum tante sumere molis onus,

Obruit

LIBER II.

Obruit audentem rerum grauitasq; nitore
 Nec potui cæpti pondera ferre mei.
 Illuc, quam laudes, erit officiosa voluntas:
 Cetera materia debilitante iacent.
 Qui si fortè liber vestras peruenit ad aures,
 Tutelam mando sentiat ille tuam.
 Hac tibi facturo, vel si non ipse rogarem,
 Accedat cumulus gratia nostra leuui.
 Non ego laudandus, sed sunt tua pectora lacte
 Et non calcata candidior à niue:
 Mirariq; alios cum sis mirabilis ipse,
 Nec latent artes, eloquiumq; tuum.
 Te inuentum princeps, cui dat Germania nomen,
 Participem studijs Caesar habere solet.
 Tu comes antiquus, tu primus iunctus ab annis
 Ingenio mores equiparante places,
 Se dicente prius, sit protinus impetus illi:
 Teq; habet, elicias qui sua verba tuis.
 Cum tu desistis, mortaliaq; ore quierunt,
 Tecta; non longa continuere mora:
 Surgit Iuleo inuenis cognomine dignus,
 Qualis ab Eois Lucifer ortus aquis.
 Dumq; silent, astat, statum est vultusq; disertis,
 Spemq; docens docta vocis amicus habet,
 Mox vbi pulsa mora est, atque os caeleste solutum,
 Hoc superos iures more solere loqui,
 Atque hæc est dicas facundia principe digna,
 Eloquio tantum nobilitati inest.
 Huic tu cum placeas, & vertice sidera tangas,
 Scripta tamen profugi vatis habenda putas.
 Scilicet ingenium aliqua est concordia iunctis,
 Et seruat studij sedera quisque sui.

DE PONTO

Rusticus agricolam miles se a bella gerentem,
 Rectorem dubie nauis a puppis amat.
 Tu quoque Pieridum studio studiose teneris,
 Ingenioq; saues ingeniose meo.
 Distat opus nostrum, sed sanctibus exit ab iisdem,
 Artis & ingenuæ cultor vterque sumus.
 Thyrsus enim vobis, gestata est laurea nobis,
 Sed tamen ambobus debet inesse calor.
 Utq; meū numeris tua dat facundia neruos,
 Sic venit à nobis in tua verba nitor.
 Iure igitur studio confinia carmina vestro,
 Et comilitij sacra tuenda putas.
 Pro quibus vt maneat de quo censerit, amicus,
 Comprecor ad vitæ tempora summa tuæ.
 Succedat que suis orba moderator habenis,
 Quo mecum populi vota precantur idem.

ELEGIA VI.

Ad Græcinum.

CArmine Græcinum, quem præsens voce solebat,
 Tristu ab Euxinis Naso salutatur aquis.
 Exsul hæc vox est, præbet mihi littera, linguam,
 Et si non liceat scribere, mutus ero.
 Corripis, vt debet, stulti peccata sodali,
 Et mala me meritis ferre minora doles.
 Vera satis, sed sera, meæ conuicia colpa,
 Aspera confesso verba remittereo.
 Cum poteram recto transire Cerauia velo,
 Vt fera vitarem saxa, monendus eram.
 Nunc mihi naufragio quid prodest dicere factò,
 Qua mea debuerit currere cymba via?

Brachia

LIBER II.

*Brachia da lasso potius prendenda natanti,
 Nec pigeat mento supposuisse manum.
 Idq̄, facis, faciasq̄ precor: sic mater & vxor,
 Sic tibi sint fratres totaq̄, salua domus.
 Quodq̄, soles animo semper, quod voce precari,
 Omnia Cæsaribus sic tua facta probes,
 Turpe erit in miseris veteri tibi rebus amico
 Auxilium nulla parte tulisse tuum.
 Turpe reserre pedem, nec passu stare tenaci,
 Turpe laborantem deseruisse ratem.
 Turpe sequi casum, & fortuna cedere, amicum
 Et, nisi sit felix, esse negare suum.
 Non ita vixerunt Strophio atq̄, Agamen none nati,
 Non hæc Ægidæ, Pirithoiq̄, fides.
 Quos prior est mirata, sequens mirabitur ætas,
 In quorum plausus tota theatra sonant.
 Tu quoque per durum seruato tempus amico,
 Dignus es in tantis nomen habere viris.
 Dignus es, & quorum laudem pietate mereris.
 Non erit officij gratia surda tui.
 Crede mihi, nostrum si non mortale futurum est,
 Carmen in ore frequens posteritati eris.
 Fac modò permaneas lapsa Græcine fidelis,
 Duret & in longas impetus iste moras.
 Que tu cùm præstes, remoram en vtar & aura:
 Nil nocet admisso subdere calcar equo.*

DE P O N T O
E L E G I A V I I .

Ad Atticum.

Esse salutatum te vult me a littera primum.
A malè pacatis Attice missa Getis.

Proxima subsequitur, quid agas audire, voluntas,

Et modò (quidquid agas) sit tibi cura mei,
Nec dubito quin sit : sed me timor ipse malorum
Sæpe superuacuos cogit habere metus.

Da veniam queso, nimioq; ignosce timori :

Tranquillas etiam naufragus horret aquas,
Qui semel est lesus fallaci piscis ab hamo,
Omnibus vna tibi era subesse putat.

Sæpe canem longè visum fugit agna lupumq;

Credit, & ipsa suam nescia vitat opem.
Membra reformidant mollem quoq; saucia tactum.
Vanaq; solliciti incitat umbra metum.

Sic ego fortuna telis confixus iniquis,

Pectore concipio nil nisi triste meo.
Iam mihi fata liquet cœptos seruantia cursus
Per sibi consuetas semper itura vias.

Obseruare Deos, ne quid mihi cedat amicè,

Verbaq; fortune vix puto posse dari.
Est illi cura me perdere quæq; solebat

Esse leuis, constans & bene certa nocet.

Crede mihi, si sum veri tibi cognitus oris,

Nec numerus nostris casibus esse potest :
Cinyphia segeti citius numerabilis aristas,
Altaq; quam multis floreat Hybla thymis :

Et quot aues motu nitantur aera pennis :

Quotq; natent pisces aquorè certus eris.

LIBER II.

Quam tibi nostrorum statuatur summa laborum,
 Quos ego sum terra, quos ego passus aqua.
 Nulla Geti toto gens est truculentior orbe,
 Sed tamen hi nostrum ingemuere malum.
 Quae tibi si memori coner praescribere versu,
 Ilias est sati longa futura mei.
 Non igitur vereor, quod te rear esse verendum,
 Cuius amor nobis pignora mille dedit:
 Sed quia res timida est omnia miser, & quia longo est
 Tempore letitiae ianua clausa meae:
 Iam dolor in morem venit meus utque caducis
 Percussu crebro saxa cauantur aquis;
 Sic ego continuo fortuna vulneror ictu,
 Vixque habet in nobis iam noua plaga locum.
 Nec magis assiduo vomer tenuatur ab vsu,
 Nec magis à curuis Appia trita rotis:
 Pectora quam mea sunt scire calcata malorum,
 Et nihil inueni, quod mihi ferret opem.
 Artibus ingenuis quaesita est gloria multum:
 Infelix perij dotibus ipse meus.
 Vita prior vitio caret, & sine labe peracta est.
 Auxilij misero nil talit illa mihi
 Culpa grauis precibus donatur saepe suorum,
 Omnium pro nobis gratia muta fuit.
 A diuuat in duris aliquos praesentia rebus,
 Obruit hoc absens vasta procella caput.
 Quem non obrueret taciti quoque Caesaris iras
 Addita sunt pensis aspera verba mei.
 Fit fuga temporibus lenior proiectus in aequor
 Arcturum subij, Pleiadumque minas.
 Saepe solent hiemem placidam sentire carinae:
 Non Ithaca puppi senior vnda fuit.

DE PONTO

*Recta fides comitum poterat mala nostra leuare,
 Ditata est spoliū perfida turba mei.
 Mitius exilium faciunt loca tristior ista
 Terra sub ambobus non iacet vlla polis.
 Est aliquid patriū vicinum sinibus esse:
 Vltima me tellus, vltimus orbis habet.
 Praestat & exfulibus pacem tua laurea Caesar:
 Pontica finitimo terra sub hoste iacet.
 Tempus in agrorum cultu consumere dulce est:
 Non patitur verti barbarus hostis homum.
 Temperie caeli corpusq; animumq; iuuantur:
 Frigore perpetuo Sarmatis ora riget.
 Est in aqua dulci non inuidiosa voluptas:
 Aequoreo bibitur cum sale mista palus.
 Omnia deficiunt, animus tamen omnia vincit?
 Ille etiam vires corpus habere facit.
 Sustineas vt onus, nitendum vertice recto est:
 At flecti neruos si patiare, cades.
 Spes quoque, posse mora mitescere principis iram,
 Viuere ne nolim, deficiamq;, facit.
 Nec vos parua datis pauci solatia nobis,
 Quorum spectata est per mala nostra fides.
 Cæpta tene, queso, nec in aequore desere nauem,
 Meq; simul serua, iudiciūq; tuum.*

ELEGIA VIII.

Ad Atticum.

Redditus est nobis Caesar cum Cesare nuper,
 Quos mihi misisti maxime Cotta deos,
 Vtq; tuum munus numerum, quem debet, haberet,
 Est ibi Caesaribus Liuia iuncta suis.

Argen-

LIBER II.

Argentum felix, omniq; beatius auro,
 Quod fuerit pretium, cum rude numen habet?
 Non mihi diuitias dando maiora dedisset,
 Calitibas missis nostra sub ora tribus.
 Est aliquid spectare deos, & adesse putare,
 Et quasi cum vero numine posse loqui.
 Quantum ad me, redij, nec me tenet vltima tellus;
 Utq; prius media sospes in vrbe moror.
 Cesareo video vultus, velut antè videbam:
 Vix huius voti spes fuit vlla mihi.
 Utq; salutabam, numen caeleste saluto:
 Quod reduci tribuas, nil puto maius habes.
 Quid nostris oculis nisi sola palatia desunt?
 Qui locus, ablato Cesare, vilis erit.
 Hunc ego cum spectem, videor mihi cernere Romam,
 Nam patriæ faciem sustinet ille sua.
 Fallor? an irati mihi sunt in imagine vultus.
 Toruaq; nescio quid forma minanti habet?
 Parce vir immenso maior virtutibus orbe,
 Iustaq; vindictâ supprime frena tue.
 Parce puer sæcli decus admirabile nostri,
 Terrarum dominum quem sua cura facit.
 Per patriæ numen, quod te tibi carius ipso est,
 Per nunquam surdos in tua vota Deos:
 Perq; thori sociam, quæ part tibi sola reperta est,
 Et cui maiestas non onerosa tua est:
 Perq; tibi similem virtutis imagine natum,
 Moribus agnosci, qui tuas esse, potest:
 Perq; tuos vel auo dignos, vel parte nepotes,
 Qui veniunt magno per tua iussa gradu:
 Parte leua minima, nostras & contrahæ pœnas,
 Daq; locum Scythico qui sit ab hoste procul:

DE PONTO.

Et tua (si fas est) à Cesare proxime Caesar,
 Numina sint precibus non inimica meū.
 Sic fera quamprimum pauido Germania vultu,
 Ante triumphales serua feratur equos :
 Sic Pater in Pylios, Cumeos mater in annos
 Vsuant, & possis filius esse diu,
 Tu quoque conueniens ingenti nupta marito,
 Accipe non dura supplicis aure preces.
 Sic tibi vir sospes, sic sint cum prole nepotes,
 Cumq̄, bonis nuribus : quas peperere nurus.
 Sic, quem dira rapuit Germania, Drusus
 Pars fuerit partus sola caduca tui.
 Sic tibi mature fraterni funerū vltor,
 Purpureus niuei filius instet equis.
 Annuite ò timidū mitissima numina votū :
 Presentes aliquid prosit habere Deos.
 Cesarū aduentu tuta gladiator arena
 Exit, & auxilium non leue vultus habet :
 Nos quoq̄, vestra inuitet quòd, quā licet, ora videmus,
 Intrata est superis quòd domus vna tribus.
 Felices illi, qui non simulacra, sed ipsos,
 Quiq̄, deūm coram corpora vera vident.
 Quod quoniam nobis inuitit inutile fatum,
 Quos dedit arte vultus, effigiemq̄, colo.
 Sic homines nouere Deos, quos arduus æther
 Occulit, & colitur pro loue forma louis.
 Denique que mecum est, & erit sine fine, cauete
 Ne sit in inuiso vestra figura loco.
 Nam caput è nostra citius ceruice recedes,
 Et patiar fossis lumen abire genis :
 Quàm caream vobū, ò publica nomina rapitū :
 Vos eritis nostra portus & aura fuga.

LIBER II.

Vos ego complectar, Geticus si cingar ab armis,
 Utque meas aquilas, signa ego vestra sequar.
 Aut ego me fallo; nimiaque cupidine ludor,
 Aut spes exsiliij commodioris adest.
 Nam minus & minus est facies in imagine tristis,
 Visaque sunt dictu annuere ora meum.
 Vera precor fiant timida presagia mentis,
 Iustaque quamuis est, sit minor ira Dei.

ELEGIA XI.

Ad Cotym.

Regia progenies, cui nobilitatu origo
 Nomen in Eumolpi peruenit usque, Cotys.
 Fama loquax vestras si iam peruenit ad aures,
 Me tibi finitimi parte iacere soli:
 Supplicij exaudi iuuenum mitissime vocem,
 Quamq; potes profugo (nam potes) asser opem.
 Me fortunatibi (de qua quod non queror, hoc est)
 Tradidit, hoc vno non inimica mihi.
 Excipe naufragium non duro litore nostrum,
 Ne fuerit terra tutior vnda tua.
 Regia (crede mihi) res est, succurrere lapsis,
 Conuenit & tanto, quantus es ipse, viro.
 Fortunam decet hoc istam, qua maxima cum sit,
 Esse potest animo vix tamen aqua tuo.
 Conspicitur nunquam meliore potentia causa;
 Quam quoties vanus non finit esse preces.
 Hoc mitior iste tui generis desiderat, hoc est
 A superis oria nobilitatis opus.
 Hoc tibi & Eumolpus generis clarissimus auctor,
 Et prior Eumolpo suadet Erichthonius.

D E P O N T O

Hoc tecum commune dijs, quod vterque rogat;
 Supplicibus vestris ferre soletū opem.
 Nam quid erit, quare solito dignemur honore
 Numina; si demus velle iuuare Deos?
 Iuppiter oranti surdas si praebeat aures,
 Victimam pro templo cur cadat icta Iouū?
 Si pacem nullam pontus mihi praestet eunti,
 Irrita Neptuno cur ego dona feram?
 Vana laborantis si fallant vota coloni,
 Accipiet grauidae cur suū exta Ceres:
 Nec dabit intonso iugulum caper hostia Baccho,
 Muta sub indocto si pede nulla fluant.
 Caesar ut imperij moderetur frenā precamur,
 Tam bene quā patriae consulit ipse suae.
 Utilitas igitur magnos hominesq; Deosq;
 Efficit, auxilijs quoque fauente suis.
 Tu quoque fac profis intra tua castra iacenti,
 O Coty, progenies digna parente tuo.
 Conueniens homini est, hominem seruare, voluptas,
 Et melius nulla queritur arte fauor.
 Quis non Antiphaten, Lastrigona deuouet: aut quis
 Munifici mores improbat Alcinoi?
 Non tibi Casandrus pater est, durusue Caphareus,
 Quiue repertorem terruit arte sua.
 Sed quā Marte ferox, & vinci nescius armis,
 Tam nunquam facta pace cruoris amans.
 Adde quod ingenuas didicisse fideliter artes,
 Emollit mores, nec esse feros.
 Nec regum quisquam magis est instructus ab illis,
 Mittibus aut studijs tempora plura dedit.
 Carmina testantur, quae si tua nomina demas,
 Threicium iuuenem composuisse negem.

L I B E R II.

Neue sub hoc tractu vates foret vnicus Orpheus,
 Bistonis ingenio terra superba tuo est
 Utq; tibi est animus, cum res ita postulat, arma
 Tumere, & hostili tingere cade manum:
 Atque vt excusso iaculum torquere lacerto,
 Collaque veloci flectere doctus equi:
 Tempora sic studijs data sunt vbi iusta paternū,
 Atque tui humeri forte quieuit opus:
 Ne tua marcescant per inertes otia somnos,
 Lucida Pieria tendis in astra via.
 Hæc quoque res aliquid tecum mihi federis affert,
 Eiusdem sacri cultor vterque sumus.
 Ad vatem vates orantia brachia tendo.
 Terra sit exsilijs vt tua fida meū.
 Non ego cade nocens in Ponti littora veni.
 Mistauē sunt nostra diua venena manu.
 Non mea subiecta conuicta est gemma tabelle,
 Mendacem ceris imposuisse notam.
 Nec quicquam, quod lege vetor committere, feci
 Est tamen his grauior noxa fatenda mihi.
 Neue roges qua sit stultam quam scripsimus artem,
 Innocuas nobis hac vetat esse manus.
 Et quid præterea peccarim, querere noli,
 Vt pateat sola culpa sub arte mea
 Quicquid id est, habuit moderatam vindicis iram,
 Qui nisi natalem nil mihi dempsit humum.
 Hac quoniam careo, tua nunc vicinia præstet
 Inuiso possim tutus vt esse loco.

DE P O N T O
E L E G I A X.

Ad Marcum.

ECquid ab impressa cognosci imagine ceræ,
Hæc tibi Nasonem scribere verba Macer?
Auctorisq; sui si non est annulus index,
Cognitane est nostra littera facta manu?
An tibi notitiam mora temporis eripit horum?
Nec repetunt oculi signa vetusta tui?
Sis licet oblitus pariter gemmaeq; manusque,
Exciderit tantum me tibi cura mei;
Quam tu vel longi debes conuictibus aui,
Vel mea quod coniuinx non aliena tibi est:
Vel studijs quibus es quam nos sapientius usus,
Utq; decet, nulla factus es arte notens.
Tu canis eterno quidquid restabat Homero,
Ne careant summa Troica bella manu,
Naso parum prudens, artem dum tradit amandi,
Doctrina pretium tristo magister habet.
Sunt tamen inter se communia sacra poetis,
Diuersum quamuis quisque sequamur iter.
Quorum te memorem (quamquam procul absumus) esse
Suspitor, & casus velle leuare meos.
Te dabe magnificas Asia perreximus vrbes,
Trinacri est oculis te duce visa meis.
Vidimus Aetnaea celum splendescere flamma,
Suppositus monti quam vomit ore gigas:
Aetneosg; lacus, & olentia stagna Palici,
Qua; sui Cyanen miscet Anapus aquis.
Nec procul hinc Nymphæ, quæ dum fugit Elidæ amœnem
Teeta sub æquorea nunc quoque currit aqua.

Hic

L I B E R II.

Hic mihi labentis pars anni magna peracta est,
 Heu quantum dispar est locus ille Getis!
 Et quota pars hæc sunt rerum, quas vidimus ambo?
 Te mihi iucundas efficientem vias?
 Seu rate cæruleas picta sulcauimus vndas,
 Eseda nos agili sine tulere rota:
 Sape breuis nobis vicibus via visa loquendi est,
 Plaque, si numeres, verba fuere gradu.
 Sape dies sermone minor fuit, inq; loquendo
 Tarda per æstiuos desuit hora dies.
 Est aliquid casus pariter timuisse marinos,
 Iunctaque ad æquoreos vota tulisse Deos.
 Et modò res egisse simul, modò rursus ab illis,
 Quorum non pudeat posse referre iocos.
 Hæc tibi si subeant, hinc sim licet omnibus annis,
 Ante tuos oculos, ut modò visus ero.
 Ipse quidem certè cum sim sub cardine mundi,
 Qui semper liquidis altior exstat aquis:
 Te tamen intueor, quo solo pectore possum,
 Et tecum gelido sæpe sub axe loquor,
 Hic es, & ignoras, sed ades celeberrimus absens,
 Inque Getas media missus ab vrbe veni.
 Redde vicem, & quoniam regio felicior ista est,
 Istic me memori pectore semper habe.

E L E G I A XI.

Ad Rufum.

Hoc tibi Ruse breui properatum tempore mittit
 Naso, parum fausta conditor artu, opus:
 Ut quamquam longè toto sumus orbe remoti,
 Scire tamen possis nos meminisse tui.

Memor

DE P O N T O

Nominū antè mei venient obliuia nobis,
 Pectore quàm pietas sit tua pulsa meo.
 Et prius hanc animam vacuas reddemus in auras,
 Quàm meriti fiat gratia vana tui.
 Grande voco meritum lacrymas, quibus ora rigabas,
 Cùm mea concreto sicca dolore forent.
 Grande voco meritum, meste solatia mentis,
 Cùm pariter nobis illa tibi què dares.
 Sponte quidem, per seqúe mea est laudabilis vxor,
 Admonitu melior fit tamen illa tuo.
 Namque quod Hermione Castor fuit, Hector Iulo,
 Hoc ego te lator coniugū esse meæ.
 Que ne dissimili tibi sit probitate, laborat,
 Seqúe tui vitta sanguinis esse probat.
 Ergo quòd fuerat stimulis factura sine vllis,
 Plenius auctorem te quoque nacta facit.
 Acer & ad palma per se cursurus honores,
 Si tamen horteris fortiùs ibit equus.
 Adde quòd absentis cura mandata fideli
 Perficit, & nullum ferre grauari onus.
 O referant grates, quoniam non possumus ipsi,
 Dij tibi: qui referent, si pia facta vident.
 Sufficiat què diu corpus quoque moribus istis,
 Maxima Fundani gloria Ruse soli.

PUBLII OVIDII NASONIS
DE PONTO LIBER III.

ELEGIA I.

Ad Goniugem.

Nonne hunc pulsatum remige primū,
A Quor Iasonio pulsatum remige primū,
Quæq; nec hoste fero, nec niue terra cares.
Quæq; nec hoste fero, nec niue terra cares.
Et quod erit tempus, quo vos ego Naso relinquam,
In minùs hostili iussus abesse loco,
An mihi Barbaria viuendum est semper in ista?
Inq; Tomitana condar oportet humo?
Pace tua, si pax vlla est tua, Pontica tellus,
Finitimus rapido quam terit hostis equo,
Pace tua dixisse velim, tu pessima duro
Pars in exilio, tu mala nostra grauas.
Tu neque ver sentis cinctum florente corona,
Tu neque mesorum corpora nuda vides.
Nec tibi pampineas autumnus porrigit vuas,
Cuncta sed immodicum tempora frigus habent.
Tu glacie freta vincita tenes, & in equore piscis
Inclusus tecta sepe natauit aqua.
Nec tibi sunt sortes, laticos nisi penè marini:
Qui potus, dubium est. sistat alarne sitim.
Rara, nec hæc felix in apertis eminet aruis
Arbor, & in terra est altera forma mari.
Non auis obloquitur: nisi siluis si qua remotis
Æquoreus rauo gutture potat aquas.
Tristia per vacuos horrent ab sinthia campos,
Conueniensq; suo messis amara loco est.
Alde metus, & quod murus pulsatur ab hoste,
Tinctaq; morti fera tabe sagitta madet.

D E P O N T O

Quàm procul hæc regio est, & ab omni deuia cursu,
 Nec pede quo quisquam, nec rate, tutus eat
 Non igitur mirum, sinem querentibus horum,
 Altera si nobis vsque rogatur humus,
 Te magis est mirum non hoc euincere coniux,
 Inque meis lacrymas posse tenere malū.
 Quid facias, quæris, quæras hoc scilicet ipsum:
 Inuenies verè, si reperire voles.
 Velle parum est, cupias vt re potiaris oportet,
 Et faciat somnos hæc tibi cura breues.
 Velle reor multos: qui enim mihi tam sit iniquus,
 Optet vt exsilium pace carere meum?
 Pectore te toto cunctisque incumbere neruis.
 Et niri pro me nocte dieque decet:
 Vtique iuuent alij, tu debes vincere amicos
 Vxor, & ad partes, prima venire tuas,
 Magna tibi imposta est nostris persona libellis,
 Coniugis exemplum deceris esse bone
 Hinc caue degeneres, & sint praconia nostra
 Vera vide, sama quo tueari opus.
 Vt nihil ipse querar, tacito me sama queretur
 Quæ debet, fuerit ni tibi cura mei.
 Exposuit memet populi fortuna videndum,
 Et plus notitiæ, quàm fuit antè, dedit.
 Notior est factus Capaneus de fulminis ictu,
 Notus humo merfis Amphiaræus equis.
 Si minùs errasset, notus minùs esset Ulißes,
 Magna Philoctetæ vulnere sama suo est.
 Si locus est aliquis tanta inter nomina paruus,
 Nos quoque conspicuos nostra ruina facit.
 Nec te nesciri patitur mea pagina, quæ non
 Inferius Coa Battide nomen habes.

Quicquid

L I B E R I I I.

Quicquid ages igitur, scena spectabere magna,
Et pia non parui testibus vxor eris.

Crede mihi, quoties laudari carmine nostro,
Qui legit has laudes, an merere rogat.

Vtque sauerere reor plures virtutibus istis,
Sic tua non pauca carpere facta volent,

Quarum tu presta ne liuor dicere possit,
Hæc est pro miseri lenta salute viri.

Cumque ego deficiam, nec possim ducere curram,
Fac tu sustineas debile sola iugum.

Ad medicum specto venis fugientibus æger,
Vltima pars anima dum mihi restat, ades.

Quodque ego prestarem si te magis ipse valerens,
Id mihi, cum valeas fortius ipsa, refer.

Exigit hoc socialis amor fœdusque maritum,
Moribus hoc coniux exigui ipsa tuis.

Hoc domui debes de qua censeris, vt illam
Non minus officijs, quam probitate colas.

Cuncta licet facias, nisi eris laudabilis vxor,
Non poterit credi Martia culta tibi.

Nec sumus indigni, nec, si vis vera fateri,
Debetur meritis gratia nulla meum,

Redditur illa quidem grandi cum scœnore nobis,
Nec te, si cupiat ledere, rumor habet.

Sed tamen hoc factis adiunge prioribus vnum,
Pro nostris vt sis ambitiosa malis.

Vt minus infesta iaceam regione labora,
Clauda nec officij pars erit vlla tui.

Magna peto, sed non tamen inuidiosa roganti;
Vtque ea non teneas, tuta repulsa tua est.

Nec mihi succense, toties si carmine nostro,
Quod facis, vt facias, teque imitere, rogo.

D E P O N T O

Fortibus aſuevit tubicen prodeſſe, ſuoq;
 Dux bene pugnantes incitat ore viros.
 Nota tua eſt probitas, teſtataq;, tempus in omne,
 Sic virtus etiam nonprobitate minor,
 Nec tibi Amazonia eſt pro me ſumenda ſecuris,
 Aut exciſa leui pelta gerenda manu:
 Numen adorandum eſt, non vt mihi fiat amicum,
 Sed ſit vt iratum, quàm fuit antè, minus.
 Gratia ſi nulla eſt, lacryme tibi gratia fiant,
 Hac potes aut nulla parte mouere Deos.
 Que tibi ne deſint, bene per mala noſtra cauetur,
 Deq; viro flendi copia diues adeſt.
 Utq; meæ res ſunt, omni puto tempore flebi:
 Has fortuna tibi noſtra miniſtrat opes.
 Si mea mors redimenda tua (quod abominor eſſet,
 Admeri coniux quam ſequereris, erat,
 Æmula penelopes fieres, ſi fraude pudica
 Inſtantes velles fallere nupta procos.
 Si comes exſtincti manes ſequerere mariti,
 Eſſet dux facti Liodamia tui.
 Iphias ante oculos tibi erit ponenda, volenti
 Corpus in accenſos mitte e ſortè rogos.
 Morte nihil opus eſt, nihil Itariotide tela,
 Ceſari at coniux ore precanda tuo eſt.
 Que præſtat virtute ſua, ne priſca vetuſtas
 Laude pudicitie ſecula noſtra premat.
 Que Veneris formam, mores Iunoni habendo,
 Sola eſt celefti digna reperta thoro.
 Quid trepidas, & adire times? non impia Progne,
 Filia: Ætæ voce mouenda tua eſt.
 Nec murus Ægiſthi, nec ſeua Agamemnonis vxor,
 Scyllaq;, quæ ſiculas inguine terret aquas.

L I B E R III.

Telegoniue parens vertendus nota signum,
 Nexaque modos as angue Medusa comas.
 Femina sed princeps, in eua fortuna videre
 Se probat, & cæcæ crimina falsa tulit.
 Qua nihil in terris ad finem solus ab ortu
 Clarius, excepto Casare, mundus habet.
 Eligito tempus captatum sapè roganti,
 Exeat aduersa ne tua nani aqua.
 Non semper sacras reddunt oracula sortes,
 Ipsaque non omni tempore sana patent.
 Cum status urbis erit, qualem nunc auguror esse,
 Et nullus populi contrahet ora dolor:
 Cum domus Augusti, Capitoli more colenda,
 Lata (quod est, & sit, plenaque pacis erit:
 Tum tibi Dij faciant adeundi copia fiat,
 Profectura aliquid cum tua verba putes.
 Si quid ager maius, differ tua cæpta, caueque
 Spem festinando precipitare meam.
 Nec rursus iubeo, dum sit vacuissima quæras,
 Corporis ad cultum vix vacat illa sui.
 Curia cum fuerit patribus stipata verendus;
 Per patrum turbam quoque oportet eas.
 Cum tibi contigerit vultum Iunoni adire,
 Fac sis personæ, quam tueare, memor.
 Nec factum defende meum (mala causa filenda est)
 Nec nisi sollicitæ sint tua verba preces.
 Tunc lacrymæ demenda mora est, summissaque terræ
 Ad non mortales brachia tende pedes.
 Tu pete nil aliud, nisi seuo ut ab hoste recedam:
 Hostem fortunam sit satis esse mihi.
 Plura quidem subeunt, sed tu turbata timore
 Hæc quoque vix poteris voce tremente loqui.

DE P O N T O

Suspitor hac damno tibi non fore, sentiat illa
Te maiestatem pertinuisse suam.

Nec tua si fletu scindentur verba, nocebit:
Interdum lacrymæ pondera vocis habent.

Lux etiam facito cæptis bona talibus adsit,
Horaque conueniens, auspiciūq; fauens.

Sed prius imposito sanctis altaribus igni,
Thura ser ad magnos, vinaque pura, Deos.

Equibus ante omnes Augusti numen adora,
Progeniemque piam, participemque thori.

Sint vtinam mites solito tibi more, tuasque
Non duris lacrymas vultibus adspiciant.

E L E G I A II.

Ad Cortam.

Qvam legi à nobis missam tibi Cotta salutem,
Missæ sit vt vorè, perueniatque precor.

Namque meus sospes multum cruciatibus aufers,
Atque sit vt nobis pars bona salua, facis.

Cumque labem alij, iactataque vela relinquant,
Tu lacera remanes anchora sola rari.

Grata tua est igitur pietas: ignoscimus illi,
Qui cum fortuna terga dedere fuge.

Cum feriant vnum, non vnum fulmina terrent,
Iunctaque percusso turba pauere solet.

Cumque dedit partes ventura signa ruina,
Sollicito vacuus sit locus ille metu.

Qui non è timidis ægri contagia vitat,
Vicinum metuens ne trahat inde malum?

Me quoque amicorum nimio terrore metuque,
Non odio quidam destituere mei,

L I B E R III.

Non illi pietas, non officiosa voluntas
 Desuit, aduersos extimere Deos.
 Utq; magis cuncti possunt timidique vocari,
 Sic appellari non metuere mali.
 At meus excusat charos ita candor amicos,
 Utque habeant de me crimina nulla facit.
 Sint hinc contenti venia, signentque licebit,
 Purgari factum me quoque teste suum.
 Pars est pauci melior, cui rebus in arctis
 Ferre mihi nullam turpe putatis opem.
 Tunc igitur meriti morietur gratia vestri,
 Cum cinis absumpto corpore factus ero.
 Pallor, & illa mea superabit tempora vite,
 Si tamen à memori posteritate legar.
 Corpora debentur mæstu exsanguia bustis,
 Effugiunt fructos nomen honorq; togos.
 Occidit & Theseus, & qui comitauit Orestem,
 Sed tamen in laudes viuunt uterque suas.
 Vos etiam feri laudabunt saepe nepotes;
 Claraque erit scriptis gloria vestra meis.
 Hic quoque Sauromata iam vos nouere, Getaque,
 Et tales animos barbara turba probat.
 Cumque ego de vestra nuper probitate reserrem:
 Nam didici Geticè Sarmaticeque loqui:
 Fortè senex quidam, cætu cum statet in illo,
 Reddidit ad nostros talia verba sonos:
 Nos euoque amicitiae nomen bene nouimus hospites,
 Quos procul à vobis alter & orbis habet.
 Est locus in Scythia Tauros dixere priores,
 Qui Getica longè non ita distat humo,
 Hac ego sum terra, patriæ nec poenitet, ortus:
 Consortem Phæbi gens colit illa Deam

DE P O N T O

Templa manent hodie vastis innixa columnis,
 Perg, quater denos itur in illa gradus,
 Fama refert illic signum caeleste fuisse.
 Quoq, minus dubites, stat basis orba Dea,
 Araq, qua fuerat natura candida saxi,
 Decolor affuso tineta cruore rubet.
 Femina sacra facit teda non nota iugali,
 Quae superat Scythicas nobilitate nurus,
 Sacrifici genus est (sic instituere parentes)
 Aduena virgineo casus vt ense cadat.
 Regna Thoas habuit Meotide clarus in ora.
 Nec fuit Euxini notior alter aquis.
 Sceptra tenente illo, liquidas fecisse per auras
 Nescio quam dicunt Iphogenian iter.
 Quam leuibus ventis sub nube per aera vectam
 Creditur his Phoebe de posuisse lucem.
 Praesuerat templo multos eam ritum per annos,
 Iouita per agens tristitia sacra manu :
 Cum duo velifera iuuenes venere carina,
 Presseruntq, suo littora nostra pede.
 Par fuit his etas & amor : quorum alter Orestes,
 Alter erat Pylades : nomina fama tenet.
 Protinus immitem Triuiae ducuntur ad aram,
 Euincti geminas ad sua terga manus.
 Sparsit aqua captos lustrali Graia Sacerdos,
 Ambiat vt fuluas insula longa comas.
 Dumq, parat sacrum, dum velat tempora vittis,
 Dum tarda causis inuenit ipsa mora :
 Non ego crudelis, inuenes ignoscite, dixit ;
 Sacra suo facio barbariora loco.
 Ritus is est gentis, qua nos tamen vrbe veniti
 Quodue parum fausta puppe petisti iter ?

L I B E R III.

Dixit, & audio patriæ pia nomine virgo,
 Consortes vrbi comperit esse suæ.
 Alter vt è vobis inquit, cadat hostia sacræ,
 Ad patrias sedes nuncius alter eat,
 Iure iubet Pylades charum periturus Orestem,
 Hic negat, inq̃, vicem pugnat vterque mori.
 Exstitit hoc vnum quod non conuenerat illi,
 Cetera pars concors & sine lite fuit,
 Dum peragunt iuuenes pulchri certamen amorû,
 Ad fratrem scriptas exararat illa notas,
 Ad fratrem mandata dabat, cuiq̃, illa dabantur,
 (Humanos casus adspice) frater erat.
 Nec mora, de templò rapiunt simulacra Diane
 Clamq̃, per immensas puppe feruntur aquas.
 Mirus amor iuuenum, quamuis abière tot anni,
 In Scithia magnum nunc quoque nomen habet.
 Fabula narrata est postquam vulgaris ab illo,
 Laudarunt omnes facta piàmq̃, fidem:
 Scilicet hic etiam, qua nullo ferocior ora est;
 Nomen amicitie barbara corda mouet.
 Quid facere Ausonia genti debetis in vrbe,
 Cum tangat dirus talia facta Getas?
 Adde quod est animus semper tibi mitis, & alta
 Iudicium mores nobilitatis habent.
 Quos Volesus patri cognoscat nominis auctor,
 Quos Numa maternus non neget esse suos:
 Adiectiq̃, probent genitiua agnomina Coitæ,
 Si tu non eses, interitura domus.
 Digne vir hac serie, lapsò succure e amico
 Conueniens istis moribus esse puta,

D E P O N T O

E L E G I A III.

Ad Maximum.

SI vacat exiguum profugo dare tempus amico,
 O Sidus Fabiæ, Maxime, gentis adet,
 Dum tibi que vidi refero, seu corporis umbra est,
 Seu veri species, seu fuit ille sopor :
 Nox erat, & bifores intrahat luna fenestras,
 Mense serè medio quanta nitere solet.
 Publica me requies curarum somnus habebat,
 Fusaq; erant in toto languida membra thoro :
 Cùm subito pennis agiratus inhorruit aer,
 Et gemit varuo mota fenestra sono.
 Territus in cubitum releuo mea membra sinistrum
 Pulsus è trepido pectore somnus abit.
 Stabat amor vultu, non qua priùs esse solebat,
 Sceptra tenens laua tristis acerna manu.
 Non torquem collo, nec habens crinale capillo,
 Nec bene dispositas comptus, vt antè, comas.
 Horrida pendebant molles super ora capilli,
 Et visa est oculis horrida penna meis.
 Qualis in aëria tergo solet esse columbe,
 Tractatam multa quam tetigere manus.
 Hunc simul agnouit (neque enim mihi notior alter)
 Talibus effata est libera lingua sonus :
 O puer, exsilij decepto causa magistro,
 Quem scit vtilius non docuisse mihi ;
 Huc quoque venisti, pax est vbi tempore nullo,
 Et coit adstrictus barbarus ister aquis ?
 Que tibi causa via? nisi vti mala nostra videres ?
 Que sunt, si nescis, inuidiosa tibi.

L I B E R I I I .

Tu mihi dictasti iuuenilia carmina primùm,
 Apposui senù te duce quinque pedes.
 Nec me Maonio consurgere carmine, nec me
 Dicere magnorum passu es acta ducum.
 Forsitan exiguas, aliquas tamen, arcus & ignis
 Ingenij vires commiuere mei.
 Namque ego dum canto tua regna, tuæq; parentis,
 In nullum mea mens grande vacauit opus.
 Nec satis hoc fuerat, stultus quoque carmina feci,
 Artibus vt posses non rudis esse meis.
 Pro quibus exsilium misero mihi reddita merces;
 Id quoque in extremis, & sine pace, locis.
 At non Chionides Eumolpus in Orphea talis,
 In Phrygia nec Satyrum talis Olympus erat.
 Præmia nec Chiron ab Achille talia cepit,
 Pythagoræque ferunt non nocuisse Numam.
 Nomina neu referam longum collecta per æuum,
 Discipulo perij solus ab ipse meo.
 Dum damus arma tibi, dum te lasciuia docemus,
 Hac te discipulo dona magister habet,
 Scis tamen, & liquido iuratus dicere posses,
 Non me legitimos sollicitasse thoros.
 Scripsimus hæc illis; quarum nec vitæ pudicos
 Contingit crines, nec stola longa pedes.
 Dic precor, ec quando didicisti fallere nuptas.
 Et facere incertum per mea iussa genus?
 An sit ab his omnibus rigidè summotæ libellis,
 Quam lex furtiuos arcet habere viros?
 Quid tamen hoc prodest, veriti si lege seuera
 Credor adulterij composuisse notas?
 At tu sic habeas serientes cuncta sagittas,
 Sic nunquam rapido lampades igne vacent:

DE P O N T O

Sic rogat imperium, terraq; coerceat omnes
 Caesar, ab Ænea est qui tibi fratre nepos.
 Effice sit nobis non implacabilis ira,
 Meq; loco plecti commodiore velit.
 Hæc ego visus eram puero dixisse volucris.
 Hos visus nobis ille dedisse sonos:
 Per mea tela faces, & per mea tela sagittas,
 Per matrem iuro, Cesareumq; caput,
 Nil nisi concessum, nos te didicisse magistro,
 Actibus & nullum crimen inesse tui.
 Utque hoc, sic utinam defendere cetera posses:
 Scis aliud, quod te læserit, esse magis.
 Quicquid id est (neq; enim debet dolor ille referri)
 Non potes à culpa dicere abesse tua.
 Tu licet erroris sub imagine crimen obumbres
 Non grauior merito vindicis ira fuit.
 Ut tamen adspicerem consolaretque iacentem,
 Lapsa per immensas est mea penna vias.
 Hæc loca tunc primùm vidi, cùm matre rogante.
 Phasias est telis fixa puella meum.
 Quæ nunc cur iterum post secula longa reuisam,
 Tu facis ô castrum miles amice meum.
 Pone metus igitur, mitescet Cesaris ira,
 Et veniet votis mollior hora tui.
 Neue moram timeas, tempus quod querimus, instat,
 Cunctaque letitiae plena triumphus habet.
 Dum domus, & nati, dum mater Liuia gaudet,
 Dum gaudes patriæ magne ducisque pater:
 Dum sibi gratatur populus, totamque per urbem
 Omnium adoratum ignibus ara calet:
 Dum præbet faciles aditus venerabile templum,
 Sperandum est nostras posse valere preces.

Dixit

L I B E R III.

Dixit, & aut ille est tenuis delapsus in auras,
 Cœperunt sensus aut vigilare mei.
 Si dubitem, faueas quin hūc ō Maxime dictū,
 Memnonio cygnos esse colore putem.
 Sed neque mutatur nigrapice lacteus humor,
 Nec quod erat candens fit terebinthus ebur.
 Conueniens animo genus est tibi nobile, namque
 Pectus & Herculeæ simplicitatis habes:
 Liuor iners vitium mores non exit in istos,
 Utq̄ latens ima vipera serpit humo.
 Mens tua sublimis supra genus eminent ipsum,
 Grandius ingenio nec tibi nomen inest.
 Ergo alij noceant miseris, optentq̄ timeri,
 Tinctaq̄ mordaci spicula felle gerant:
 At tuæ supplicibus domus est assueta iuandū,
 In quorum numero me precor esse velū.

E L E G I A IV.

Ad Rufinum.

HÆc tibi non vanam portantia verba salutem,
 Naso Tomitana mittit ab vrbe tuus;
 Utq̄ suo faueas mandat Rufine triumpho,
 In vestras venit si tamen ille manus.
 Est opus exiguum, vestrisque paratibus impar:
 Quale tamen cumque est, ut tueâre rogo.
 Firma valent per se, nullumq̄ Machaona querunt:
 Ad medicam dubius confugit æger opem.
 Non opus est magnis placido lectore poetæ.
 Quemlibet inuitum difficilemq̄ tenent.
 Nos, quibus ingenium longi minuere labores,
 Aut etiam nullum forsitan antè fuit:

DE P O N T O

*Viribus infirmi, vestro candore valemus,
 Quem mihi si demas, omnia raptâ putem.
 Cunctaque cum mea sunt propenso nixa favore,
 Præcipuum veniæ ius habet iste liber.
 Spectatum vates alij scripsere triumphum,
 Est aliquid memori visa notare manu.
 Nos ea vix auidam vulgi captata per aureus
 Vidimus, atque oculi fama fuere mei.
 Scilicet affectus similes, aut impetas idem,
 Rebus ab auditis conspicuisque venit?
 Nec nitor argenti, quem vos vidistis, & auri
 Quod mihi defuerit, purpuraque illa, queror
 Sed loca, vel gentes formatæ mille figuris,
 Nutrissent carmen præliaque ipsa meum,
 Et regum vultus, certissima pignora mentis,
 Iuuisent aliqua forsitan illud opus,
 Plausibus ex ipsis populi, letoque favore
 Ingenium quoduis incaluisse potest.
 Tamque ego sumpsissem tali clamore vigorem;
 Quam rudis audita miles ad arma tuba.
 Pectora sint nobis niuibus glacieque licebit.
 Atque hoc quem patior, frigidiora loco:
 Illa ducis facies in curru stantis eburno,
 Excuteret frigus sensibus omne meis.
 His ego defectus, dubijsque auctoribus vsas,
 Ad vestri venio iure favoris opem.
 Nec mihi nota ducum, nec sunt mihi nota locorum
 Nomina, materiam non habuere manus,
 Pars quota de tantis rebus, quam fama reserret,
 Aut aliquis nobis scribere posset, erat.
 Quo magis o lector debes ignoscere, si quid
 Erratum est illic, præteritumque mihi.*

LIBER III.

Adde quòd assiduo domini meditata querelam,
 Ad latum carmen vix mea Musa venit.
 Vix bona post tantò querenti verba subibant,
 Et gaudere aliquid, res mihi visa noua est.
 Vtq; reformident insuetum lumina solem,
 Sic ad latitiam mens mea segnis erat.
 Est quoque cunctarum nouitas gratissima rerum,
 Gratiaq; officio, quod mora tradat, abest.
 Cetera certatim de magno scripta triumpho
 Iam pridem populi suspicor ore legi.
 Illa bibit sitiens lector mea pocula plenus:
 Illa recens pota est, nostra tepebit aqua.
 Non ego cessavi, nec fecit inertia serum,
 Vltima ne vasti sustinet ora freti.
 Dum venit huc rumor properataq; carmina fiunt,
 Factaq; eunt ad vos, annus abisse potest,
 Nec minimum refert, intacta rosaria primus,
 An sera carpas penè relicta manu.
 Quid mirum lectis exhausto floribus horto,
 Si duce non facta est digna corona suo?
 Deprecor hæc: vatum contra sua carmina ne quis
 Dicta putet; pro se Musa locuta mea est.
 Sunt mihi vobiscum communia sacra poetæ,
 In vestro miseris si licet esse choro
 Magnaq; pars animi mecum vixisti amici,
 Hac ego vos àbsens nunc quoque parte colo.
 Sint igitur vestro mea commendata fauore
 Carmina, non possum pro quibus ipse loqui.
 Scripta placent à morte serè, quia ledere viuos
 Liuor, & iniusto carpere dente solet:
 Si genus est mortuè malè viuere, terra moratur;
 Et desunt satù sola sepulcra meâ.

D E P O N T O

Denique opus nostræ culpetur vt vndique curæ,
 Officium nemo qui reprehendat, erit.
 Vt desinit vires, tamen est laudanda voluntas,
 Hac ego contentos auguror esse deos.
 Hac facit vt veniat pauper quoque gratus ad aras,
 Et placeat cæso non minùs agna boue.
 Res quoque tanta fuit, quantæ subsistere summo
 Eneidos vati grande fuisset onus.
 Ferre etiam molles elegi tam vasta triumphi
 Pondera, disparibus non potuere rotis.
 Quo pede nunc vtar, dubia est sententia nobis,
 Alter enim de te Rhene triumphus adest.
 Irrita verorum non sunt præsagia vatum,
 Danda Ioui laurus, dum prior ille vires.
 Nec mea verba legis, qui sum sursum motus ad Istrum,
 Non bene pacati flumina pota Getis.
 Ista Dei vox est, Deus est in pectore nostro ;
 Hoc duce prædico vaticinorquæ Deo.
 Quid cesses currum pompamquæ parare triumphis
 Liuia ? dant nullas iam tibi bella moras.
 Perfida damnatas Germania præicit hastas,
 Iam pondus dices omen habere meum.
 Crede, breuiquæ fides adierit geminabit honorem
 Filius, & iunctis, vt prius, ibit equis.
 Prome, quod iniicias humeris victoribus, ostrum,
 Ipsa potest solitum nosse corona caput.
 Scuta sed & galeæ gemmis radiantur & auro,
 Stentquæ super victas trunca trophea viros,
 Oppida turrîtù cingantur eburnea muris,
 Fictaquæ res vero more putetur agi.
 Squalidus immittat fracta sub arundine crines
 Rhenus, & insectas sanguine potet aquas,

LIBER III.

Barbara iam capti ponent insignia reges,
 Textaque fortuna diuitiora sua.
 Et quae praeterea virtus inuicta tuorum
 Saepe parata tibi, saepe paranda facit.
 Dij quorum monitu sumus euentura locuti,
 Verba precor celeri nostra probate fide.

ELEGIA V.

Ad Cottam.

Quam legi, vnde tibi mittatur epistola. queri?
 Hinc, vbi ceruleis iungitur Ister aquis,
 Ut regio dicta est, succurrere debet & auctor,
 Lesus ab ingenio Naso poeta suo.
 Qui tibi, quam mallet praesens afferre salutem,
 Mittit ab hirsutis, Maxime Cotta, Getis.
 Legimus o iuuenis patrij non degener oris,
 Dicta tibi pleno verba diserta foro.
 Quae quamquam mihi lingua sunt properante per horas
 Lacta satius multas, pauca fuisse queror.
 Plura sed haec feci relegendo saepe, nec vnquam
 Haec mihi, quam primò grata suere minis.
 Cumq; sua toties nihil edulcedine perdant,
 Viribus illa suis non nouitate placent
 Felices quibus haec ipso cognoscere in actu,
 Et tam facundo contigit ore frui.
 Nam quamquam sapor est ablata dulcis in vnda,
 Gratius ex ipso fonte bibuntur aquae.
 Et magis adducto pomum decerpere ramo,
 Quam de calata sumere lance iuuat.
 At nisi peccassem, nisi me mea Musa fugasset,
 Quod legi, tua vox exhibuisset opus,

DE PONTO.

Utq̄, sui solitus, sedissem forsitan vnus
 De centum iudex in tua verba virū.
 Maior & impleſſec precordia noſtra voluptas,
 Dum traherer dictis annumeremq̄, tuis.
 Quem quoniam fatum, patria vobisq̄, relictū.
 Inter inhumanos maluit eſſe Getas:
 Quod licet, vt videar tecum magis eſſe legendo,
 Sape precor ſtudij pignora mitte tui:
 Exemploq̄, meo, niſi dedignari id ipſum,
 Vtere quod nobis rectius ipſe dares,
 Namque ego, qui perij iam pridem Maxime vobis.
 Ingenio nitor non periſſe meo,
 Redde vicem, nec rara tui monumenta laboris
 Accipiant noſtræ grate futura manus.
 Dic tamen ô iuuenis ſtudiorum plene meorum,
 Ecquid ab hiis ipſis admoneare mei?
 Ecquibus aut recitas factum modò carmen amicis?
 Aut quod ſæpe ſoles, exigis vt recitent?
 Interdum queritur tua mens oblita quid abſit:
 Neſcio quid certè ſenſit abeſſe tui.
 Utq̄, loqui multum de me præſente ſolebas:
 Nunc quoque Naſoni nomen in ore tuo eſt.
 Ipſe quidem Getico peream violatus ab arcu,
 (Et ſit periuri quàm propè pœna vides)
 Te niſi momentū video penè omnibus abſens,
 Gratia Diū menti quolibet ire licet,
 Hæc vbi perueni, nulli cernendus in urbem.
 Sape loquor tecum; teq̄, loquente fruor.
 Tunc mihi difficile eſt, quam ſit bene, dicere, quamq̄,
 Candida iudiciis illa ſit hora mei.
 Tunc me, ſi qua fides, cæleſti ſede receptum,
 Cum fortunatis ſuſpicor eſſe Deū:

LIBER III.

Rursus vbi huc redij, cælum superosq; relinquo,
 A Styge nec longè Pontica distat humus,
 Vnde ego si fato nitor prohibente reuerti,
 Spem sine profectu Maxime tolle mihi.

ELEGIA VI.

Ad Sodalem.

Naso suo, posuit nomen cui panè, sodali,
 Mittit ab Euxinis hoc breue carmen aquis,
 At si causa parum scripsisset dextra qui esses,
 Forsitan officio parta duerela foret.
 Cur tamen hoc aliis tutum credentibus, vnus
 Appellent ne te carmina nostra rogas?
 Quanta sit in media clementia Cæsaris ira,
 Si nescis, ex me certior esse potes.
 Huic ego quam patior nil pessem demere pœnæ;
 Si iudex meriti cogerer esse mei.
 Non vetat ille sui quemquam meminisse sodalis,
 Nec prohibet tibi me scribere, teq; mihi.
 Nec scelus admittas, si consoleris amicum,
 Mollibus & verbis aspera fata leues.
 Cur, dum tuta times, facis vt reuerentia talis,
 Fiat in Augustos inuidiosa Deos?
 Fulminis afflatus interdum viuere telis
 Vidimus, & resciri non prohibente Ioue.
 Nec quia Neptunus nauem lacerarat Vlissis,
 Leucotheo nanti ferre negauit opem.
 Crede mihi, miseris cælestia numina parcunt,
 Nec semper lesos & sine fine premunt.
 Principe nec nostro Deus est moderatior vllus,
 Iustitia vires temperat ille suas.

DE P O N T O

Nuper eam Caesar, facto de marmore templo,
Iam pridem posuit mentis in aede suae.

Iuppiter in multos temeraria fulmina pati.

Qui poenam culpa non meruere torquet,
Obruerit cum tot sauis Deus aequoris undis,

Ex illis mergi pars quota digna fuit?

Cum pereant acie fortissima quaeque, vel ipso

Iudice, delectus Marti iniquus erit,

At si forte velis in nos inquirere, nemo est

Qui se, quod patitur, commeruisse neget,

Adde quod extinctos vel aqua, vel Marte, vel igni,

Nulla potest iterum restituisse dies

Restituit multos, aut poene parte leuauit

Caesar, & in multis me velit esse precor.

An tu, cum populus sub principe simus,

Alloquio profugi credis inesse metum?

Forſitan haec domino Buſiride iure timeres,

Aut ſolito clauſos vrere in aere viros.

Deſine mitem animum vano infamare timore,

Seua quid in placidis saxa vereris aquis,

Ipſe ego quod ſcripſi primo ſine nomine vobis,

Vix excuſari poſſe mihi videor.

Sed pauor attonito rationis ademerat uſum,

Ceſſerat omne nouis conſiliumq; malis.

Fortunamq; meam metuens, non vindictae iram,

Terrebar titulo nominis ipſe mei,

Hactenus aamonitus memori concede poeta,

Ponat vt in chartis nomina chara ſuis.

Turpe erit ambobus, longo mihi proximus uſu,

Si nulla libri parte legare mei.

Ne tamen iſte metus ſomnos tibi rumpere poſſit,

Non vltra, quamuis, officioſus ero.

LIBER III.

Tequē tegam qui sis, nisi cūm permiserū ipse.

Cogetur nemo munus habere meum.

Tu quoque quem poteras vel apertè tuus amare,

Si res est anceps illa, latentur ama.

ELEGIA VII.

Ad Amicos.

Verba mihi desunt eadem tam sèpè roganti,
Iamquē pudet vanas fide carere preces.

Tædia consimili fieri de carmine vobis,

Quidquē petam, cunctos edidicisse reor.

Nostra quid apportes iam nostis epistola, quamuis

Charta sit à vinculis non labefacta suis.

Ergo mutetur scripti sententia nostri.

Ne toties contrà, quàm rapit annis, eam.

Quod bene de vobis speravi, ignoscite amici,

Talia peccandi iam mihi finis erit.

Ne grauis vxori dicar, que scilicet in me

Quàm proba, tam timida est, experiensq; paruum.

Hoc quoque Naso seres: etenim peiora tulisti:

Iam tibi sentiri sarcina nulla potest.

Ductas ab armento taurus detrectet aratrum,

Subtrahat & duro colla nouella iugo:

Nos, quibus assuevit fatum crudeliter vti,

At mala iam pridem non sumus vlla rudes.

Venimus in Geticos fines, moriamur in illis:

Parcaq; ad extremum quàm mea cœpit, eat.

Spem iuuat amplecti, que non iuuat irrita semper:

Et fieri cupias, si qua futura putes.

Proximus huic gradus est, bene desperare salutem,

Sequē semel vera scisse perisse fide.

D E P O N T O .

Curando fieri quædam maiora videmus
 Vulnera, quæ meliùs non tetigiſſe ſuit.
 Mitiùs ille perit, ſubita qui mergitur vnda,
 Quam ſua qui liquidis brachia laſat aquis.
 Cur ego concepi Scythicis me poſſe carere
 Finibus, & terra proſperiore frui?
 Cur aliquid de me ſperavi lenius vnquam?
 An fortuna mihi ſic mea nota ſuit?
 Torqueor en grauiùs, repetitaq; forma locorum
 Exſilium renouat triſte, recensq; facit.
 Eſt tamen vtilius ſtadium ceſſare meorum,
 Quàm, quas admorint, non valuiſſe preces.
 Magna quidem res eſt, quam non audetis amici:
 Sed ſi quis peteret, qui dare vellet, erat.
 Dum modò non nobis hoc Ceſari ira negarit.
 Fortior Euxinis immoremur aquis.

E L E G I A III

Ad Maximum.

QVæ tibi querebam memorem teſtanta curant,
 Dona Tomitanus mittere poſſet ager.
 Dignus es argento, ſuluo quoque dignior auro:
 Sed te, cum denas, iſta iuuare ſolent.
 Nec tamen hæc loca ſunt vlllo pretioſa metallo,
 Hoſtis ab agricola vix finit illa ſodi.
 Purpura ſæpe tuos fulgens protexit amictus,
 Sed non Sarmatico tingitur illa mari.
 Velera dura ferunt peduces, & Palladi vti
 Arte, Tomitana non didicere nurus,
 Femina pro lena Cerealia munera frangit,
 Suppoſitoq; grauem vertice portat aquam.

L I B E R III.

Non hinc pampineis amicitur vitibus vlmus?
 Nulla premunt ramos pondere poma suos.
 Tristia deformes pariunt absinthia campi,
 Terraquæ de fructu quam sit amara docet.
 Nil igitur tota Ponti regione sinistri,
 Quod mea sedulitas mittere posset, erat.
 Clausa tamen nisi Scythica tibi tela pharetra:
 Hoste precor fiant illa cruenta tuo.
 Hos habet hæc calamos? hos hæc habet ora libellos,
 Hæc viget in nostris Maximè, Musa loci.
 Quæ quamquam misisse pudet, quia parua videntur,
 Tu tamen hæc, quæso, consule misissa boni.

E L E G I A IX.

Ad Brutum.

Qvòd sit in his eadem sententia Brute libellus,
 Carmina, nescio quem, carpere nostra refero
 Nil nisi me terra fruar vt propiore, rogare,
 Et quàm sim denso cinctus ab hoste, loqui.
 O quàm de multis vitium reprehenditur vnum?
 Hoc peccat solum si mea Musa, bene,
 Ipse ego librorum video delicta meorum:
 Cum sua plus iusto carmina quisquæ probet,
 Auctor opus laudat, sic forsitan Accius olim
 Therfiten facie dixerat esse bona.
 Iudicium tamen hic nostrum non decipit error:
 Nec quicquid genus, protinus illud amo.
 Cur igitur si me video delinquere, peccent?
 Et patiar scripto crimen inesse, rogas?
 Non eadem ratio est sentire, & demere morbos:
 Sensus inest cunctis, tollitur arte malum.

DE P O N T O

Sæpe aliquod verbum cupiens mutare, relinque,
 Iudicium vires deslituuntq̄, meum.
 Sæpe piget (quid enim dubitem tibi vera fateri?)
 Corrigere & longi ferre laboris onus.
 Scribentem iuuat ipse fauor, minuitq̄, laborem,
 Cumq̄, suæ crescens pectore feruet opus.
 Corrigere at res est tanto magis ardua, quanto
 Magnus Aristarcho maior Homerus erat,
 Sic animum lento curarum frigore lædit,
 Ut cupidi cursus frena retentat equi.
 Atque ita Dij mites minuant mihi Cæsaris iram,
 Osaq̄, pacata nostra tegantur humo.
 Ut mihi conanti nonnunquam intendere curas,
 Fortunæ species obstat acerba mee.
 Vixq̄, mihi videor, faciam quod carmina, sanus,
 Inq̄, ferè curem corrigere illa Getis.
 Nil tamen est scriptum magis excusabile nostrum,
 Quàm sensus cunctis penè quod vnus inest.
 Lætæ serè lætus cecini, cano tristia tristis:
 Conueniens operi tempus vtrumque suo est.
 Quid, nisi de vitio scribam regionis amara?
 Utq̄, loco moriar commodiore, precer?
 Cum toties eadem dicam, vix audior vlli,
 Verbaq̄, profectu dissimulata carent.
 Et tamen hæc eadem cum sint, non scribimus iisdem,
 Vnaq̄, per plures vox mea tentat opem.
 An ne bis sensum lector reperiret eundem,
 Vnus amicorum, Brute, rogandus erat?
 Non fuit hac tanti, confesso ignoscite docti,
 Vilior est operis fama salute mea.
 Denique materia, quàm quis sibi finxerit ipse,
 Arbitrio variat multa poeta suo.

L I B E R I V.

*Musa mea est index nimium quoque vera malorum,
Atque incorrupti pondera testis habet.*

Non liber vt fieret, sed vti sua cuique daretur

Littera, propositum curaq; nostra fuit

Postmodo collectas vt cumque, sine ordine, iunxi,

Hoc opus electum ne mihi fortè putes :

Da veniam scriptis, quorum ne gloria nobis

Causa, sed utilitas officiumq; fuit.

PVBLII OVIDII NASONIS
DE P ONTO LIBER IV.

E L E G I A I.

Ad Sextum Pompeium.

Accipe Pompei, deductum carmen ab illo,
Debitor est vitæ qui tibi Sexte sue.

Qui si non prohibes à me tua nomina poni,
Accedet meritis hæc quoque summa tuis.

Sive trahis vultus, equidem peccasse fatebor,
Delicti tamen est causa probanda mei.

Non potuit mea mens, esset quin grata, teneri :
Sit, precor, officio non grauius ira pio.

O quoties ego sum libris mihi visus in istis
Impius, in nullo quòd legerere loco!

O quoties, alij vellem cum scribere, nomen
Retulit in ceras inscia dextra tuum!

Ipse mihi placuit mendis in talibus error,
Et vix inuita est facta litura manu.

Viderit ad summum, dixi, licet ipse queratur :
Ab pudet offensam non meruisse prius.

D E P O N T O

Da mihi, si quid ea est, hebetantem pectora Lethen,
 Oblitus potere non tamen esse tui.
 Idq; sinas oro, nec fastidia repellas
 Verba, nec officio crimen in esse putes.
 Et leuâ hęc meriti referatur gratia tantis:
 Si minus, inuito te quoque gratus ero.
 Nunquam pigra fuit nostris tua gratia rebus,
 Nec mihi munificas arca negauit opes.
 Nunc quoque nil subtilis clementia territa fatû,
 Auxilium vitę fertque refertque meę.
 Vnde rogas forsā fiducia tanta futuri
 Sit mihi: quod feci quisque tueretur opus.
 Vt Venus artificis labor est & gloria Coi,
 Æquoreo madidas quę premit imbre comas:
 Arcis vt Actęe vel eburna vel ærea custos,
 Bellica Phidiaca stat Dea facta manu:
 Vendicat vt Calamis laudem, quos fecit, equorum,
 Vt similis vera vacca Myronis opus:
 Sic ego sum rerum non vltima Sextę tuarum,
 Tutelęq; seror munus opusque tuę.

E L E G I A II.

Ad Seuerum.

Quod legis ó vates magnorum maxime vatum,
 Venit ab intonsis vsque Seuere Getis.
 Cuius ad hęc nomen nostros tacuisse libellos,
 Si modò permittis dicere vera, pudet,
 Orba tamen numerũ cessauit epistola nunquam
 Ire per alternas officiosa vices.
 Carmina sola tibi memorem testantia curam,
 Non data sunt, quid enim, quę facis ipse, darem?
Quis

LIBER IIII.

Quis mel Aristeo, qui Baccho vino Falerna,
 Triptolemo fruges, poma det Alcinoos?
 Fertile pectus habes, interq; Helicon colentes
 Vberius nulli prouenit ista seges.
 Mittere ad hunc carmen, frondes erat addere siluis:
 Hec mihi cunctandi causa Seuere fuit.
 Nec tamen ingenium nobis respondet, vt antè,
 Sed sic cum sterili vomere littus aro.
 Scilicet vt limus venas excecat in vndis,
 Lasaq; suppresso fonte resistit aqua:
 Pectora sic mea sunt limo vitata malorum,
 Et carmen vena pauperiore fluit.
 Si quis in hac ipsum terra posuisset Homerum,
 Esset, crede mihi, factus & ille Getes.
 Daueniam falso, studijs quoque frena remisi,
 Ducitur & digitis littera rara meis.
 Impetus ille sacer, qui vatam pectora nutrit,
 Qui prius in nobis esse solebat, abest.
 Vix venit ad partes, vix sumpta musa tabelle
 Imponit pigras pœnè coacta manus.
 Paruaq; ne dicam scribendi nulla voluptas
 Est mihi, nec numeris nectere verba iuuat
 Siue quòd hinc fructus adeo non cepium vllos,
 Principium nostri res sit vt ista mali:
 Siue quòd in tenebris numerosos ponere gestus,
 Quodq; legas nulli, scribere carmen idem est.
 Excitat auditor studium, laudataq; virtus
 Crescit, & immensum gloria calcat habet.
 Hic mea cui recitem, nisi flauis scripta Corallis,
 Quasq; alias gentes barbarus Ister habet?
 Sed quid solus agam? quaq; infelicia perdam
 Otia materia, surripiamq; diem?

DE P O N T O.

Nam neque me vinum, nec me tenet alea fallax,
Per qua clam tacitum tempus abire solet.

Nec me, quod cuperem, si per fera bella liceret,
Oblectat cultu terra nouata suo.

Quid, nisi Pierides, solatia frigida restant,
Non bene de nobis qua meruere, Dea?

At tu, cui bibitur felicius Aonius fons,
Vtiliter studium quod tibi cedit, ama:

Sacraque musarum merito cole, quodque legamus
Huc aliquod curae mitte recentis opus.

E L E G I A I I I.

Ad amicum instabilem.

Conquerar? an taceam? ponam siue nomine crimen?
An notum qui sis omnibus esse velim?

Nomine non utar, ne commendere querela,
Queraturque tibi carmine fama meo,

Dum mea puppis erat valida fundata carina,
Qui mecum velles currere, primus eras.

Nunc quia retraxit vultum fortuna, recedis,
Auxilio postquam scis opus esse tuo.

Dissimulas etiam, nec me vis nosse videri,
Quisquis sit, audito nomine, Naso rogas.

Ille ego sum, quamquam non vis audire, vetusta
Penè puer puero iunctus amicitia.

Ille ego qui primus tua seria nosse solebam,
Qui tibi iucundis primus adesse iocis.

Ille ego conuictor, densoque domesticus vsu,
Ille ego iudicis vnica Musa tuis.

Ille ego sum, qui nunc an viuam, per fide, nescio,
Cura tibi de quo querere nulla fuit.

LIBER IIII.

Siue sui nunquam carus, simulasse fateri:

Seu non fingebas, inuenire leui.

Aut age dic aliquam quæ te mutauerit iram:

Nam nisi iusta tua est, iusta querela est

Quod te nunc crimen similem vetat esse priori?

An crimen, cœpi quod miser esse, vocas?

Si mihi rebus opem nullam factisq; ferebas,

Venisset verbu charta notata tribus,

Vix equidem credo, sed & insultare iacenti

Te mihi, nec verbu parcere, sama refert.

Quid facis ab demens? car, si fortuna recedat,

Naufragio lacrimas eripit ipse tuo?

Hac deæ non stabili quàm sit leui orbe fatetur,

Quæ summum dubio sub pede semper habet.

Quolibet est folio, quamuis incertior aura.

Par illi leuitas improbe sola tua est.

Omnia sunt hominum tenui pendentia filo,

Et subito casu, quæ valere, ruunt,

Diuitiis audita est cui non opulentia Cræsi?

Nempe tamen vitam captus ab hoste tulit.

Ille Syracosia modo formidatus in vrbe,

Vix humili duram reppulit arte famem.

Quid fuerat Magno maius? tamen ipse rogauit

Sumissa fugiens voce clientis opem.

Cuiq; viro totus terrarum paruit orbi,

Indigus effectus omnibus ipse magis.

Ille Iugurtino clarus, Cimbroq; triumpho,

Quo victrix toties Consule Roma fuit.

In cœno Marius iacuit, cannaq; palustri,

Pertulit & tanto multa pupenda viro.

Ludit in humanis diuina potentia rebus,

Et terram præsens vix habet hora fidem.

DE PONTŌ

Littus ad Euxinum si quū mihi diceret, ibū,
 Et metues arcu ne feriare Getæ.
 I, bibe, dixissem, purgantes pectora succos,
 Quicquid in tota nascitur Anticyra.
 Sum tamen hæc passus, nec si mortalia possem,
 Et summi poteram tela cauere Dei.
 Tu quoque fac timeas: & quæ tibi lata videntur,
 Dum loqueris, fieri tristia posse puta.

ELEGIA IV.

Ad Sext: Pompeium.

Nulla dies aded est australibus humida nimis,
 Non intermissis vt fluat imber aquis.
 Nec sterilis locus vllus ita est, vt non sit in illo
 Mistæ fere duris vtilis herba duris.
 Nil aded fortuna graui miserabile fecit,
 Vt minuat nulla gaudia parte malum.
 Ecce domo patriaq. carens, oculisq. meorum,
 Naufragus in Getici littoris actus aquas:
 Qua tamen inueni vultum diffundere caussa
 Possim, fortunæ nec meminisse meæ.
 Nam mihi, cum sulua tristis spatiarer arena,
 Visa est à tergo penna dedisse sonum.
 Respitio, nec corpus erat, quod cernere possem;
 Verba tamen sunt hæc aure recepta meæ;
 En ego letarum venio tibi nuncia rerum,
 Fama per immensas aere lapsa vias:
 Consule Pompeio, quo non tibi charior alter,
 Candidus & felix proximus annus erit.
 Dixit, & vt lato Pontum rumore repleuit,
 Ad gentes alias hinc Dea vertit iter.

LIBER III.

At mihi, dilapsis inter noua gaudia curū,
 Excidit asperitas huius iniqua loci.
 Ego vbi lane biceps longum reseruaueris annum,
 Pulsus & à sacro mense December erit:
 Purpura Pompeium summi velabit honoris,
 Ne tituli quicquam debeat ille suis.
 Cernere iam video rumpi penè atria turba,
 Et populum ledi deficiente loco.
 Templaq; Tarpeia primùm tibi sedis adiri,
 Et fieri faciles in tua vota Deos.
 Colla boues niteos certa præbere securi,
 Quos aluit campū herba Falisca suis.
 Cumq; Deos omnes, tum quos impensius equos
 Esse tibi cupias, cum Ioue Caesar erit.
 Curia te excipiet, partesq; ex more vocati
 Intendent aures ad tua verba suas:
 Hos vbi facundo tua vox hilarauerit ore,
 Utq; solet, tulerit prospera verba dies:
 Egeris & meritas superis cum Casare grates,
 Qui causam, facias cur ita sepe, dabit
 Inde domum repetes toto comitante Senatu,
 Officiū populi vix capiente domo.
 Me miserum, turba quòd non ego cernor in illa,
 Nec poterunt istis lumina nostra frui.
 Quod licet, absentem qua possum mente videbo,
 Adspiciet vultus Consul us illa sui.
 Dij faciant, aliquo subeat tibi tempore nostrum
 Nomen, & heu, dicas, quid miser ille facit?
 Hæc tua protulerit si quis mihi verba, fatebor
 Protinus exsilium mitius esse meum.

DE PONTO
ELEGIA V.

Ad eundem iam Cos.

ITe leues Elegi doctas ad Consulū aures,
Verbaq; honorato ferte legenda viro.
Longa via est, nec vos pedibus proceditis equū,
Tectaq; brumali sub niue terra latet.
Cūm gelidam Thracen, & opertum nubibus Æmum,
Et mariū Ionij transferitis aquas:
Luce minus decima dominam venietis in urbem,
Ut festinatum non faciatis iter.
Protinus inde domus vobis Pompeia petatur,
Non est Augusto iunctior illa foro.
Si quis, ut in populo, qui sitū, & vnde, requirat,
Nomina decepta qualibet aure ferat.
Ut sit enim tutum, sicut reor esse, sciteri,
Verba minus certè ficta timorū habent.
Copia nec vobis vllō prohibente videndi
Consulis, ut limen contigeritis, erit.
Aut reget ille suos dicendo iura Quirites,
Conspicuum signis cūm premet altus ebur.
Aut populi reditus positam componet ad hastam,
Et minui magnæ non sinet urbis opes.
Aut ut erunt patres in Iulia templa vocati,
De tanto dignis consule rebus aget.
Aut feret Augusto solitam natoque salutem,
Deque parum noto consulēt officio.
Tempus ab hū vacuum Cesar Germanicus omne
Auferet, à magnū hunc colit ipse deis.
Cūm tamen à turba rerum requieuerit harum,
Ad vos mansuetas porriget ille manus.

Quidquē

L I B E R I I I I .

Quidq̄ parens ego vester agam, fortasse requiret :
 Talia vos illi reddere verba volo :
 Viuit adhuc : vitamq̄ tibi debere fatetur,
 Quod prius à miti Cesare munus habet .
 Te sibi, cum fugeret . memori solet ore referre,
 Barbaricæ tutæ exhibuisse vias .
 Sanguine Bistonium quod non tepescerit ensem,
 Effectum cura pectoris esse tui .
 Addita praterea vitæ quoque multa tuende
 Munera, ne proprias attenuaret opes :
 Pro quibus vt meritū reseratnr gratia, iurat,
 Se fore mancipium tempus in omne tuum .
 Nam prius vmbrosa carituros arbore montes,
 Et freta veliuolas non habitura rates,
 Fluminaq̄ in fontes cursu redditura supino,
 Gratia quàm meriti possit abire tui .
 Hæc vbi dixeritis, seruet sua dona, rogate :
 Sic fuerit vestræ causæ peracta via .

E L E G I A V I .

Ad Brutum .

Qvam legis, ex illis tibi venit epistola Brute,
 Nasonem nolles in quibus esse locis,
 Sed quod tu nolles, voluit miserabile satum :
 Heu mihi plus illud, quàm tua vota, valet .
 In Scythia nobis quinquennis Olympias acta est,
 Iam tempus lustri transit in alterius .
 Perstat enim fortuna tenax, votiq̄ malignum
 Opponit nostris insidiosa pedem .
 Certus aruo pro me, Fabiæ laus maxima gentis .
 Numen ad Augustum supplice voce loqui .

DE PONTO

Occidit ante preces, causamq; ego Maxime mortu;
 Nec fueram tanti, me reor esse tue.
 Iam timeo nostram cuiquam mandare salutem:
 Ipsum morte tua concidit auxilium.
 Cœperat Augustus deceptæ ignoscere culpæ,
 Spem nostram terras deseruitq; simul.
 Quale tamen putui de calite Brute recenti,
 Vestra prociui positus carmen in ora dedi.
 Quæ prosit pietas utinam mihi, sitq; malorum
 Iam modus, & sacræ mitior ira domus.
 Te quoque irem, liquido possum iurare precari,
 O mihi non dubia cognite Brute fide.
 Nam cum præstiteris verum mihi semper amorem,
 Hic tamen aduerso tempore creuit amor.
 Quiq; tuas pariter lacrimas nostrasq; videret,
 Passuros pœnam, crederet esse duos.
 Lenem te miseris genuit natura, nec vlli
 Mitius ingenium, quam tibi, Brute dedit.
 Ut qui, quid valeas, ignoret Marte forensi,
 Posse tuo peragi vix putet ore reos.
 Scilicet eiusdem est, quamuis pugnare videtur,
 Supplicibus facilem, fontibus esse trucem.
 Cum tibi suscepta est legis vindicta seuera,
 Verba velut tinctum singula virus habent.
 Hostibus eueniat, quàm si, violentus in armis
 Sentire, & lingua tela subire tue.
 Quæ tibi etiam tenui cura limantur, ut omnes
 Istius ingenium corporis esse negent.
 At si quem ledi fortuna cernis iniqua;
 Mollior est animo semina nulla tuo.
 Hoc ego præcipuè sensi, cum magna meorum
 Notitiam pars est inficiata mei.

LIBER IIII.

Inmemor illorum, vestri non immemor vnquam,

Qui mala sollicitè nostra leuatis, pro.

Et prius hic nobis nimium conterminus Ister

In caput Euxino de mare vertet iter :

Vtquè Thyesteæ redeant si tempora mensæ,

Solis ad Eoas currus agetur aquas,

Quàm quisquam vestrum, qui me doluistis ademptum,

Arguat ingratum non meminisse sui.

ELEGIA VII.

Ad Vestalem.

Missus es Euxinas quoniam Vestalis ad oras,

Vt positus reddas iura sub axe loci :

Adspicis en præsens quali iaceamas in aruo,

Nec me, testis eris, falsa solere queri.

Accedet voci per te non irrita nostræ,

Alpinis iuuenis regibus orte, fides.

Ipse vides certè glacie concrescere pontum,

Ipse vides rigido stantia vina gelu.

Ipse vides onerata serox vt ducat lazium

Per medias Istri plaustra bubulcus aquas.

Adspicis & mitti sub adunco toxica ferro,

Ac telum causas mortis habere duas.

Atque vtinam pars hec tantum spectata fuisset,

Non etiam proprio cognita Marte tibi.

Tenditis ad primum per densa pericula pilum,

Contigit ex merito qui tibi nuper honor.

Sit licet hic titulus plenus tibi fructibus ingens,

Ipsa tamen virtus ordine maior erit

Non negat hoc ister, cuius tua dextera quondam

Puniceam Getico sanguine fecit aquam.

Non negat Ægyptos, quæ te subeunte recepta

Sensit in ingenio nil opus esse loci.

DE PONTO.

Nam dubium est posita melius defensa manuue.
 Vrbs erat in summo nubibus æqua iugo.
 Sithonio regi ferus interceperat illam
 Hostis & ereptas victor habebat opes.
 Donec flumineæ deuecta Vitellius vnda,
 Intulit exposito milite signa Getis.
 At tibi progenies alti fortissima Donni,
 Venit in aduersos impetus ire viros.
 Nec mora, conspicuus longe fulgentibus armis,
 Fortia ne possint facta lauere, canes:
 Ingenitâ gradu contra ferrumq;, locumq;,
 Saxa q;, brumali grandine plura subis.
 Nec te missa super iaculorum turba moratur.
 Nec quæ vipereo tella cruore mandent.
 Spicula cum pictis hærent in casside pennis,
 Parsq;, serè scuti vulnere nulla vacat.
 Nec corpus cunctos feliciter effugit ictus,
 Sed minor est acri laudis amore dolor.
 Talis apud Troiam Danais pro nauibus Ajax
 Dicitur Hectoreas sustinuisse faces:
 Ut propius ventum est, adimota dextera dextra,
 Resq;, fero potuit cominus ense geri:
 Dicere difficile est, quid Mars tum egerit illic,
 Quotq;, neci dederis, quosq;, quibusq;, modis.
 Ense tuo factos calcabas victor acervos,
 Impositoq;, Getes sub pede multus erat.
 Pugnat ad exemplum primi minor ordine pilis,
 Multaq;, fert miles vulnere multa facit.
 Sed tantum virtus alios tua præterit omnes,
 Ante citos quantum Pegasus ibat equos.
 Vincitur Ægyptos testataq;, tempus in omne
 Sunt tua vestali carmine facta meo.

LIBER IV.

ELEGIA VIII.

Ad Suillum.

Lintera sera quidem, studiū excolte Suillī,
 Huc tua peruenit, sed mihi grate tamen.
 Qua, pia si posset superos lenire rogando
 Gratia, laturum te mihi dicū opem.
 Ut iam nil prestes, animi sum factus amici
 Debitor, & meritum, velle iuuare, voco.
 Impetus iste tuus longum modò duret in æuum,
 Neue malū pietas sit tua lasa meis.
 Ius aliquod faciunt affinia vincula nobis,
 Quæ semper maneant illabefacta precor.
 Nam tibi quæ coniux, eadem mihi filia panè est:
 Et quæ te generem, me vocat illa virum.
 Hei mihi si lectū vultum tu versibus istis,
 Ducis, & affinem te pudet esse meum.
 At nihil hîc dignum poteris reperire pudore,
 Præter fortunam, quæ mihi cæca fuit.
 Seu genus excutias, equites ab origine prima,
 Usque per innumeros inueniemur auos.
 Siue velis, mores qui sint inquirere nostri,
 Errorem misero detrahe, labe carent.
 Tu modò, si quid agi sperabis posse precando,
 Quod colis exora supplice voce deos.
 Dij tibi sunt, Cæsar iuuenis, tua numina placidæ,
 Hac certè nulla est notior ara tibi.
 Non finit illa sui vanus antistitis vnquam
 Esse preces, nostris hinc pete rebus opem.
 Quamlibet exigua si nos ea iuuerit auxa,
 Obruta de mediis cymba resurget aqua.

DE P O N T O

Tunc ego tura feram rapidis solemnia flammis,
 Et quantum valeant nomina testis ero.
 Nec tibi de Patrio statuam Germanice templum
 Marmore, carpsit opes illa ruina meas,
 Templam domus facient vobis, vrbesque beatae:
 Naso suis opibus carmine gratus erit.
 Parua quidem fateor pro magnis munera reddi,
 Cum pro concessa verba salute damnus:
 Sed qui, quam potuit, dat maxima gratus abunde est
 Et finem pietas contigit illa suum.
 Nec quae de parua pauper diu libat acerra,
 Tura minus, grandi quam data lance, valent.
 Agnaque tam lactens, quam gramine pasta Falisco,
 Victima Tarpeios inficit icta focos.
 Nec tamen officio vatum per carmina facto,
 Principibus res est aptior valla viri.
 Carmina vestrarum per agunt praconia laudum,
 Neue sit actorum fama caduca cauent.
 Carmine fit viuax virtus, expersque sepulcri
 Notitiam serae posteritatis habet.
 Tabida consumit ferrum lapidemque vetustas,
 Nullaque res maius tempore robur habet:
 Scripta ferunt annos: scriptum Agememnona nosti,
 Et quisquam contra, vel simul arma tulit.
 Qui Thebas septemque duces sine carmine nosset?
 Et quicquid post haec, quicquid & ante fuit?
 Dij quoque carminibus (si fas est dicere) fiunt,
 Tantaque maiestas ore canentis eget.
 Sic chaos ex illa naturae mole priorum,
 Digestum partes scimus habere suas:
 Sic affectantes caelestia regna gigantes,
 Ad Styga nubi sero vindictam igno datos.

LIBER IIII.

Sic victor laudem superatus Liber ab Indu,
 Alcides capta traxit ab O Echalia.
 Et modò Casar auum, quem virtus addidit astris,
 Sacrarunt aliqua carmina parte tuum.
 Si quid adhuc igitur viui Germanice nostro
 Restat in ingenio, seruiet omne tibi.
 Non potes officium vatis contemnere vates:
 Iudicio pretium res habet ista tuo.
 Quod nisi te nomen tantum ad maiora vocasset,
 Gloria Pieridum summa futurus eras.
 Sed dare materiam nobis, quam carmina, manu;
 Nec tamen ex toto deserere illa potes.
 Nam modò bella geris, numeris modò bella coerces:
 Quodq; aliis opus est, hoc tibi lusus erit.
 Viq; nec ad Citharam, nec ad arcum segnis Apollo est,
 Sed venit ad sacras neruum vterque manus:
 Sic tibi nec docti desunt, nec principii artes:
 Mistra sed est animo cum Ioue Musa tuo.
 Qua quoniam nec nos vnda submouit ab illa,
 Vngula Gorgonei quam caua fecit equi:
 Prosit, opemq; ferat communia sacra tueri,
 Atque iisdem studiis imposuisse manum:
 Littora pelliti nimum subiecta Corallis,
 Vt tandem seuos effugiamq; Getas:
 Clausaq; si misero patria est vt ponar in illo.
 Qui minus Ausonia distet ab vrbe, colo.
 Vnde tuas possim laudes celebrare recentes,
 Magnaq; quam minima facta referre morâ.
 Tangat vt hoc votum caelestia, care Suilli,
 Numina pro socero panè precare tuo.

DE P O N T O
E L E G I A IX.

Ad Græcinum.

VNde licet, non vnde iuuat, Græcine salutem
Mittit ab Euxini hanc tibi Naso vadis:
Missaq; Dijs faciant auroram occurrat ad illam,
Bis senos fasces quæ tibi prima dabit.
Et quoniam sine me tanges Capitolia Consul,
Et viam turba poris ego nulla tua:
In domini subeat partes & prestet amici
Officium iusso littora nostra die.
Atque ego si satū genitus melioribus essem,
Et mea sincero curreret arte rota:
Quo nunc nostra manus per scriptum fungitur, esset
Lingna salutandi numero facta tui,
Gratatusq; darem cum dulcibus oscula verbis:
Nec minùs ille meus, quàm tuus esse honor.
Illa (confiteor) sic essem luce superbus,
Ut caperet fastus vix demus vlla meos.
Dumq; latus sancti cinget tibi turba Senatus,
Consulis ante pedes ire iubrer eques.
Et quanquam cuperem semper tibi proximus esse,
Gauderem lateris non habuisse locum.
Nec querulus, turba quamuis eliderer, essem,
Sed foret à populo tum mihi dulce premi.
Prospicerem gaudens, quantus foret agminis ordo,
Densaq; quàm longum turba teneret iter
Quodq; magis nori quàm me vulgaria tangant,
Spectarem, qualis purpura te tegeret.
Signa quoque in sella nossem formata curuli,
Et totum Numida sculpsitile dentis opus,

LIBER IIII.

At cū Tarpeias eses deductus in arces,
 Dum caderet iussu victima sacra tuo:
 Me quoque secreto grates sibi magnus agentem
 Audisset media qui sedet ad e Deo
 Turaq; mente magis, plena quā lance dedissem,
 Ter quaser imperij letus honore tui.
 Hic ego presentes inter numerarer amicos,
 Mitia ius vrbis si modò fata darent.
 Quaq; mihi sola capitur nunc mente voluptas,
 Tunc oculis etiam percipienda foret.
 Non ita cælitibus visum est, & forsitan equis:
 Nam quid me pœnæ causâ negata iuuet?
 Mente tamen, quæ sola loca non exfulat, vtar:
 Prætextam, fasces aspiciamq; tuos.
 Hæc modò te populo reddentem iura videbit,
 Et se secretis finget adesse tuū.
 Nunc longi reditus hastæ supponere lustrī
 Credet, & exacta cuncta locare fide.
 Nunc facere in medio facundum verba Senatu,
 Publica quærentem quid petat utilitas.
 Nunc pro Caesaribus superis decernere grates,
 Albanæ opimorum colla ferire bouum.
 Atque vtinam, cū iam fueris potiora precatus,
 Vt mihi placetur principis ira, roges.
 Surgat ad hanc rosem plena pius ignis ab ara,
 Detq; bonum voto lucidus omen apex.
 Interea qua parte licet, ne cuncta queramur,
 Hic quoque te festum Consule tempus agam.
 Altera letitia est, nec cedens causâ priori,
 Successor tanti frater honoris erit.
 Nam tibi finitum summo Græcine Decembri,
 Imperium Iani suscepit ille die.

DE PONTO

Quaeq; est in nobis pietas, alterna feretis
 Gaudia: tu fratris fascibus, ille tuis.
 Si tu bis fueris Consul, bis Consul & ille,
 Inq; demo binus conspicietur honor.
 Qui quamquam est ingens, & nullum Martia summo
 Altius imperium Consule Roma videt:
 Multiplicat tamen hunc grauitas auctoris honorem,
 Et maiestatem res data dantis habet.
 Iudicium igitur liceat Flaccoque, tibi que,
 Talibus Augusti tempus in omne frui.
 Cum tamen a rerum cura propiore vocabit,
 Vota precor votis addite vestra meis:
 Et si qua dabit aura sinum, iactate rudentes,
 Exeat e Stygium vt mea nauis aquis.
 Praesuit his Graecine locis modo Flaccus, & illo
 Ripa serox Istri sub duce tuta fuit.
 Hic tenuit Mysas gentes in pace fideli,
 Hic arcu fisos terruit ense Getas:
 Hic raptam Trezen celeri virtute recepit,
 Infecitque fero sanguine Danubium.
 Quere loci faciem, Scythicique incommoda caeli,
 Et quam vicino terrear hoste, roga.
 Sint ne litae tenues serpentis felle sagitte,
 Fiat an humanum victima dira caput.
 Mentiar, an coeat daturus frigore Pontus,
 Et teneat glacies iugera multa freti.
 Hec vbi narraret, que sit mea fama, require,
 Quoque modo peragam tempora dura, roga.
 Non sumus hic odio, nec scilicet esse meremur,
 Nec cum fortuna mens quoque versa mea est.
 Illa quies animi est, quam tu laudare solebas,
 Ille vetus solito perstat in ore pudor.

L I B E R I I I I .

Sic ego sum longè, sic hic, vbi barbarus hostis,
 Vt fera plus valeant legibus arma, facit.
 Rem queat vt nullam tot iam Græcine per annos
 Femina de nobis viruè pueruè queri.
 Hoc facit, vt misero saueant, adsintquæ Tomitæ,
 Hæc quoniam tellus testificanda mihi est.
 Alii, me qui velle vident, discedere malunt,
 Respectu cupiunt hic tamen esse sui.
 Nec mihi credideri, exstant decreta, quibus nos
 Laudat, & immunes publica cera facit.
 Conueniens miseris & quamquam gloria non est,
 Proxima dant nobis oppida munus idem.
 Nec pietas ignota mea est, videt hospita terra
 In nostra sacrum Casaris esse domo.
 Stant pariter natuq; pius, coniuxquæ sacerdos,
 Numina iam facto non leuiora Deo.
 Neu desit pars vlla domus, stat vterque nepotum,
 Hic auia lateri proximus, ille patris.
 Hi ego do toties cum ture precantia verba,
 Eoo quoties surgit ab orbe dies
 Tota, licet queras, hoc me non fingere dicet
 Officij testu Pontica terra mei.
 Pontica me tollis quantum hac possumus ora,
 Natalem ludi scit celebrare Dei.
 Nec minus hospitibus pietas est cognita, talis,
 Misit in has si quos longa Propontis aquas.
 Is quoque, quo leuior fuerat sub Præside Pontus,
 Audierit frater forsitan ista tuos.
 Fortuna est impar animo, taliquæ libenter
 Exiguas carpo munere pauper opes.
 Nec vestrum damus hæc oculis, procul vrbe remoti,
 Contenti tacita sed pietate sumus.

DE P O N T O.

Et tamen hæc tangent aliquando Cæsari aures :
 Nil illum toto quod fit in orbe latet.
 Tu certè scis hæc superis adscite videsque
 Cæsar, & est oculis subdita terra tuis.
 Tu nostras audis inter conuexa locatus,
 Sidera, sollicito quas damas ore, preces.
 Peruenient istuc & carmina forsitan illa,
 Quæ de te misi celite facta nouo.
 Auguror hû igitur flecti tua nomina; nec tæ
 Immerito nomen mite parentis habes.

E L E G I A X.

Ad Albinouanum.

HÆc mihi Cimmerio bis tertia ducitur ætas
 Littore, pellitos inter agenda Getas.
 Et quos tu silices, & quod carissime ferrum
 Duritiæ confers Albinouane meæ?
 Gutta cauat lapidem, consumitur annulus usu,
 Et teritur pressa vomer aduncus humo :
 Tempus edax igitur, præter nos, omnia perdit :
 Cessat duritia mors quoque victa mea.
 Exemplum est animi nimium patientis Vlyses,
 Lactatus dubio per duo lustra mari.
 Tempora solliciti, sed non tamen omnia satè
 Pertulit, & placidæ sæpe suere moræ
 An graue sex annû pulcræ fouisse Calypso?
 Equoreæque fuit concubuisse Deæ?
 Excipit Hippotades, qui dat pro munere ventos,
 Curuet vt impulsos utilis aura sinus.
 Nec bene cantantes labor est audire puellas,
 Nec degustanti lotos amara fuit.

LIBER IIII.

Hos ego qui patriæ faciant obliuia succos,
 Parte mea vitæ, si modò dentur, emam,
 Nec te contuleris vrbes Læstrigonû vnquam
 Gentibus, obliqua quas obit isler aqua.
 Nec vincet Cyclops saeuum feritate Phylacem,
 Qui quota terrorû pars solet esse mei?
 Scylla ferû trunco cùm latret ab inguine monstris,
 Heniocha nobis plus nocuere rates.
 Nes potes infestis conferre Charybdin Achaïis,
 Ter licet epotet, ter vomat illa fretum.
 Qui quamquam dextra regione licentiùs, errant
 Securum latus hoc non tamen esse sinunt.
 Hic ægri infrondes, hic spicula tincta venerû,
 Hic freta vel perditî peruia reddit hiems.
 Vt qua remus iter pulsîs modò fecerat vndis,
 Siccus contempta naue viator eat.
 Qui veniunt istinc, vix vos ea credere dicunt:
 Quàm miser est, qui fert asperiora fide?
 Crede tamen, nec te causas nescire sinemus,
 Horrida Sarmaticum cur mare duret hims.
 Proxima sunt nobis plaustrî prebentia formam,
 Et quæ præcipuum sidera frigus habent.
 Hinc oritur Boreas, oraq; domesticus huic est,
 Et sumit vires à propiore loco.
 At notus aduerso tepidus qui spirat ab axe,
 Et procul, & ratus, languidiorq; venit,
 Adde quòd hic clauso miscentur flumina Ponto,
 Vimq; fretum multo perdit ab amne suam.
 Huc Lycus, huc agaris, Peneusq; Hispanusq; Cratesq;
 Influit, & crebro vortice tortus Halys,
 Partheniusq; rapax, & voluens saxa Cynapes
 Labitur, & nullo tardior amne Tyras,

DE P O N T O

Et tu feminae Thermodon cognite turmae,
 Et quondam Graui Phasi petite viri.
 Cumque Borysthenio liquidissimus amne Dyraspes,
 Et tacite peragens lene Melanthus iter.
 Quique duas terras, Asiam, Cadmique sororem
 Separat. & cursus inter vtramque facit,
 Innumerique alij, quos inter maximus omnes
 Cedere Danubius se tibi Nile negat.
 Copia tot laticum, quas auget adulterat vndas,
 Nec patitur vires equor habere suas,
 Quin etiam stagno similis, pigraque paludi,
 Ceruleus vix est, diluiturque color.
 Innatat vnda freto dulci, leuiorque marina est,
 Que proprium misto de sale pondus habet.
 Si roget haec aliquis, cur sint narrata Pedoni,
 Quidue loqui certis iuuerit ista modis:
 Detinui, dicam, curas, tempusque sefelli,
 Hunc fructum praesens attulit hora mihi.
 Absuimus solito, dum scripsimus ista, dolori,
 In medijs nec non sensimus esse Getis.
 At tu, non dubito, cum Thesea crimine laudes,
 Materia titulos quin tueare tue.
 Quemque refers, imitere virium; vetat ille profecto
 Tranquilli comitem temporis esse fidem.
 Qui quamquam est factis ingens & conditus a te,
 Vix tanto, quantus debuit ore cani.
 Est tamen ex illo nobis imitabile quiddam,
 Inque fide Theseus quilibet esse potest.
 Non tibi sunt hostes ferro clauaque domandi,
 Per quos vix illi peruius Isthmos erat:
 Sed praestandus amor, res non operosa volenti,
 Quis labor est puram non temerasse fidem?

LIBER IIII.

Hoc tibi qui perstas indeclinatus amico,
Non est quod lingua dicta quærente putes.

ELEGIA XI.

Ad Gallionem.

Gallio crimen erit vix excusabile nobis,
Carminè te nomen non habuisse meo.
Tu quoque enim (memini) cælesti cuspide facta,
Fouisti lacrymis vulnera nostra tuis.
Atque vtinam rapti tactura laesus amici
Sensisses vltra, quod quærens nihil
Non ita Diis placuit, qui te soliare pudica
Coniuge crudeles non habere nefas.
Nuncia nam luctus mihi nuper epistola venit,
Lectaque cum lacrimis sunt tua damna meis.
Sed neque solari prudentem stultior ansim,
Verbaque doctorum nota referre tibi.
Finitumque tuum si non ratione dolerem,
Ipsa iam pridem suspicor esse mora.
Dum tua peruenit, dum littora nostra recurrens
Tot maria & terras permaneat, annus abit.
Temporis officium est, solatia dicere certi,
Dum dolor in cursu est, dum petit ager opem.
At cum longa dies sedauit vulnera mentis,
Intempestiuè qui mouet illa, nouat.
Adde quod, atque vtinam verum tibi venerit omen,
Coniugio felix iam potes esse nouo.

ELEGIA XII.

Ad Tuticanum.

Quo minùs in nostris ponaris amice libellus,
Nominis efficitur conditione tui.

D E P O N T O

Ast ego non alium prius hoc dignarer honor?
Est aliqui nostrum si modò carmen honor.
Lex pedu officio, fortunaque nomeni obstat,
Quaque meos adeas est via nulla modos.
Nam pudet in geminos ita nomen scindere versus,
Desinat vt prior hoc, incipiatque minor.
Et pudeat, si te qua syllaba parte moretur.
Arctius appellent, Tuticanumq; vocem.
Et potes in ver sum Tuticani more venire,
Fiat vt è longa syllaba prima breui.
Aut vt ducatur, quæ nunc correptius exit,
Et sit porrecta longa secunda mora.
His ego si vitium ausim corrumpere nomen;
Ridear, & merito pectus habere negor.
Hæc mihi causa fuit diluti muneris huius,
Quod meus adiecto scenore reddet ager.
Teq; canam quacumq; nota, tibi carmina mittam.
Penè mihi puero cognite penè puer.
Perq; tot annorum seriem, quot habemus vterque,
Non mihi quàm fratri frater amate minus:
Tu bonus hortator, tu duxq; comesque fuisti,
Cùm regerem tenera frena nouella manu.
Sæpe ego correxi sub te censore libellos,
Sæpe tibi admonitu facta litura meo est,
Dignum Maoniû Phæacida condere charti,
Cùm te Pierides perdo vére Deæ.
Hic tenor, hæc viridi concordia cœpta inuentâ;
Venit ad albentes illabefacta comas.
Quæ nisi te moueant, duro tibi pectora ferro
Esse, vel inuicta clausa adamante putem.
Sed prius huic desint & bellum & frigora terræ,
Inuisæ nobis quæ duo Pontus habes:

LIBER IIII.

Et tepidus Boreas, & sit præfrigidus Auster,
 Et possit satum mollius esse meum;
 Quàm tua sint lapsa præcordia dura sodalis
 Hic cumulus nostris absit, abestq; malis.
 Tu modò per superos, quorum certissimus ille est,
 Quo tuus assidue principe creuit honor,
 Effice, constanti profugum pietate tuendo,
 Ne sperata meam deserat aura ratem.
 Quid mandem, queri? peream, nisi dicere vix est:
 Si modò, qui periit, ille perire potest.
 Nec quid agam inuenio, nec quid nolimue, velimue
 Nec satis vtilitas est mea nota mihi.
 Crede mihi, miseros prudentia prima relinquit,
 Et sensus cum re, consiliuq; fugit
 Ipse precor queras, quâ sim tibi parte iuuandus,
 Quòue viam facias ad mea vota vado.

ELEGIA XIII.

Ad Carum.

O Mihi non dubios inter memorande sodales,
 Qui quod es, id verè Care vocaris, aue.
 Vnde saluteris, color hic tibi protinus index,
 Et structura mei carminu esse potest.
 Non quia mirifica est, sed quod non publica certè,
 Qualis enimcunque est, non latet esse meam,
 Ipse quoque, vt charte titulum de fronte reuellas,
 Quòd sit opus videor dicere posse tuum,
 Quamlibet in multu positis noscere libellu.
 Perq; obseruatas inuenire notas:
 Prodent auctorem vires, quas Hercule dignas
 Nouimus, atque illi, quem canu ipse, pares.

D E P O N T O

Et mea Musa potest proprio depreſſa colore,
 Inſignis vitiiſ forſitan eſſe ſuis.
 Tam mala Therſiten prohibebat forma latère,
 Quàm pulchrâ Nereus conſpiciendas erat.
 Nec te mirari, ſi ſunt vitioſa decebit
 Carmina, quæ faciam penè poeta Getes.
 Ah pudet; & Getico ſcripſi ſermone libellum,
 Sructaq; ſunt noſtriſ barbarâ verba modis.
 Et placui; gratare mihi; cæpiq; poetæ
 Inter inhumanos nomen habere Getas.
 Materiam quæris? laudes de Cæſare dixi;
 Adiuta eſt nouitas numine noſtra dei.
 Nam patriſ Auguſti docui mortale fuiſſe
 Corpus. in æthereas nimen abiſſe domus:
 Eſſe parem virtute patri, qui ſrena rogatus,
 Sæpè reſuſati cœperit imperij;
 Eſſe pudicarum de Veſtam, Liuiâ, matrum;
 Ambiguum nato dignior, annè viro:
 Eſſe duos iuuenes firma adiumenta parentiſ,
 Qui dederint animi pignora certa ſui
 Hæc vbi non patriâ perlegi ſcripta Camœnâ,
 Vênit & ad digitos vltima charta meos:
 Et caput & plenas omnes mouère pharetras,
 Et longum Getico murmur in ore fuit.
 Atque aliquiſ, ſcribas hæc cùm de Cæſere, dixit,
 Cæſariſ imperio reſtituendus eras.
 Ille quidẽ dixit; ſed me iam, Care, niuali
 Sexta relegatam bruma ſub axe videt.
 Carmina nil profunt; nocuerunt carmina quondam,
 Primaq; tam miſeræ cauſa fuère fugæ.
 At tu per ſtudij communia ſœdera ſacri,
 Per non vile tibi nomen amicitia:

L I B E R IIII.

Sic capto Latii Germanicus hoste catheni,
Materiam vestri præbeat ingenii:

Sic valeant pueri votum commune duorum,
Quos laus formandos est tibi magna datos:
Quanta potes præbe nostræ monumenta salutis
Quæ nisi mutato nulla futura loco est.

E L E G I A XIII.

Ad Tuticanum.

HÆc tibi mituntur, quem sum modò carmine que-
Non aptum muneris nomen habere mei. (Stus,
In quibus, excepto quòd adhuc vtcunque valemus,
Nil me præterea quod iuuet, inuenies.
Ipsa quoque est inuisa salus, suntq; vltima vota,
Quòlibet ex istis scilicet locis.
Nulla mihi cura est, terrâ quòd mittar ab istâ,
Hac quia, quam video, gratior omnis erit.
In medias Syrtes, mediammea vela Charybdim
Mittite, præsentem dum careamus humo.
Styx quoque, si quid ea est, bene commutabitur Istro:
Si quid & inferius, quàm Stiga, mundus habet.
Gramina cultus ager. frigus minus odit hirundo,
Proxima Marticolu quàm loca Naso Geis,
Talia succensent propter mihi verba Tomitæ,
Iraque, carminibus publica mota mei.
Ergo ego cessabo nunquam per carmina ledi?
Plectar & incauto semper ab ingenio?
Ergo ego ne scribam, digitos incidere cunctor?
Te laq; adhuc demens, quæ nocuere, sequor?
Ad veteres scopulos iterum diuerto, & illas,
In quibus offendit naufraga puppi, aquas.

DE PONT O

Sed nihil admisi, nulla est mea culpa, Tomite:
 Quos ego, cum loca sim vestra perosus, amo.
 Quilibet excutiat nostri monumenta laboris,
 Littera de vobis est mea quæstæ nihil.
 Frigus, & incurtus omni de parte timendos,
 Et quod pulsetur murus ab hoste, queor.
 In loca, non homines, verissima crimina dixi;
 Culpatæ vestrum vos quoque sæpe solum.
 Esset perpetuo sua quàm vitabilis Ascra,
 Ausa est agricola Musa docere senis:
 Et fuerat terræ genitus, qui scripsit, in illâ;
 Intumuit vati non tamen Ascra suo.
 Qui patriam solerte magis dilexit Vlysse?
 Hoc tamen asperitas indice dicta loci est.
 Non loca, sed mores, scriptis vexavit amaris
 Sextius, Ausonios; acta quæ Roma rea est.
 Falsa tamen passa est equâ conuicia mente,
 Obsuit auctori nec fera lingua suo.
 At malus interpres populi mihi concitat iram,
 In quæ nouum crimen carmina nostra vocat.
 Tam felix vtinam, quàm pectore candidus essem.
 Exstat adhuc nemo saucius ore meo.
 Adde quod Illyricæ si iam pice nigrior essem,
 Non mordenda mihi turba fidelis erat.
 Molliter à vobis mea sors excepta Tomite,
 Tam mites Graios indicat esse viros.
 Gens mea Peligni, regio quæ domestica Sulmo.
 Non potuit nostris lenior esse malis.
 Quem vix incolumi cuiquam saluo quæ daretis,
 Is datus à vobis est mihi nuper honor.
 Solus adhuc ego sum vestris immunis in oribus,
 Exceptis, si qui iura a legis habent.

15022

